

Stand by
America

AMERIŠKA DOMOVINA

Justice
to all

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

"American Home"

NEODVIŠEN LIST ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

NO. 148

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY DECEMBER 22nd 1920

LE TO XXIII. — VOL XXIII

Nova pogodba podpisana za plin

Kar smo pričakovali, se je zgodilo. Mestna zbornica je pri svoji seji v ponedeljek zvečer sprejela ordinanco ali postavbo, glasom katere mora biti nova družba, The East Ohio Gas Company, dati od 6. febr. 1921 naprej za deset let naravni plin po 35c. za 1000 kubičnih čevljev. To je tista cena kot sedaj. Poleg tega je zbornica sprejela predlog, da je dovoljeno plinovi družbi izdelovati umetni plin, katerega ne sme prodajati dražje kot 85 centov za 1000 kubičnih čevljev. Vsi councilmani brez izjeme so glasovali za ta predlog. Ko so predsedniku plinove družbe naznanili, da je ordinanca sprejeta, se je izjavil, da ne bo sprejel pogodbe z mestom. Toda povedal ni, kaj namerava kompanija narediti, če mesto prisili kompanijo, da odda naravni plin po isti ceni kot sedaj. Kompanija se ima pravico pritožiti na državni odbor za javne naprave, toda sodi se, da bo državni odbor potegnil z mestom, ker kompanija absolutno nima nobenega vzroka, zakaj bi podražila plin, razven tega, da če je cena dražja, ga bodo ljudje manj rabili in tako bo naravni plin za več let zadostoval.

V ponedeljek, 27. dec. ne bo izšel list "Ameriška Domovina", ker bi morali sicer delati na božič in nedeljo potem, da bi omogočili izdajo. Prva številka po božiču, ki izide je v sredo 29. dec. Naš urad se zapre v petek, 24. dec. opoldne in ostane zaprt v soboto in nedeljo 25. in 26. dec.

Pevsko in pod. društvo Zvon priredi v nedeljo, 26. dec. v dvorani Slov. Nar. Doma v Newburgu izvanredno zanimiv koncert, pri katerem sodelujejo pevski društva Edinost in Soča ter oktet Samo. Na programu so izbrane lepe pesmi, kakor se čitatelji lahko prepričajo iz oglasa, ki bo priložen v prihodnji številki lista. Rojake, ki so priporočili obilna udeležba. Začetek koncerta je ob 7. uri zvečer.

Dr. Primož Trubar št. 126. SNPJ je izvolilo sledeče uradnike za leto 1921: Predsednik Mike Kos, podpredsednik John Krizmančič, tajnik John Gabrenja, blagajnik John Gabrenja, zapisnikar Fr. Pobočnik, Nadzorniki: Frank Jerina, Frank Korošec, in Anton Abram. Zdravnik dr. F. J. Kern.

Iz stare domovine se poroča, da bodo listi za Ameriško podraženi. "Slovenski Narod" bo veljal po novem letu 540 kron na leto.

Društva, ki hočejo imeti imenik uradnikov, dan se je in druge podrobnosti priložene v našem listu skozi prihodnje leto, po dvakrat na mesec, lahko to store, ako prinesejo naročilo za to v urad in plačajo \$10 naprej za celo leto.

Slovenski pogrebnišnik Mr. Frank Zakrajšek, je dobil tih dne lepe koledarje. Kdor jih hoče imeti naj se oglasi na 1105 Norwood Rd.

Dr. Ribnica, št. 12. SDZ je zvolilo sledeči odbor za leto 1921: Jos. Sadar predsednik, Jos. Lunder podpredsednik, Louis Oražem tajnik, Jos. Ban zapisnikar, Matija Križman blagajnik, Nadzorniki: Edvard Prijatelj, J. Benčina, L. Sever. Zdravnik je dr. F. J. Kern.

Napredek naselbine v Clevelandu l. 1920

Skoro bo minulo leto 1920, od katerega je vsako toliko pričakoval, mnogim so se splošne nade, mnogi so doživeli poraz. Ali je slovenska naselbina v Clevelandu letos napredovala? Ali smo kaj pridobili in koliko? Da, napredovali in pridobili smo več kot prej mnogo let skupaj. Letos se je v prvi slovenski-ameriški naselbini ustanovila Prva Slovenska Banka pod imenom "The North American Banking & Savings Company". To je prvi slovenski denarni zavod večjega obsega med Slovenci v Ameriki, pri katerem imajo odločilno besedo izključno Slovenci. Dasi je potreba takega denarnega zavoda bila že občutena pred mnogo leti in je vsakdo vedel, da bo tak zavod krasno uspeval, pa je nje g. pravi in resnični napredek bil v resnici tako ogromen, tako da največji optimisti ni tega pričakovali. Tekom borih šestih mesecev je bilo nad en milijon slovenskega premoženja pod streho tega zavoda, in v istem času se je posodilo nad \$400.000 slovenskim trgovcem in delavcem za njih posle, gospodarstvo in poslaste. Kar je velika važnost, se je uredila pošiljatev za naše rojake. Denarne pošiljatev preko te banke so izplačane doma v 12 do 15 dnevih, brez vsakega zavlačevanja ali sitosti. Banka je v treh mesecih pošiljanja imela nad 15 milijonov kron teh pošiljatev v domovino.

Mnogo je še naših društev, trgovcev ali posameznikov, ki niso se začeli poslovati s tem edinim slovenskim denarnim zavodom v Ameriki. Sedaj je pač najlepša prilika, da se poslavlja staro leto, da začnete z novim letom svoje bančno poslovanje pri North American Banking & Savings Co. Društva naj prenešajo svoje premoženje v to banko, kjer dobijo isto varnost in boljšo postrežbo kot pri najmočnejši banki v mestu. Poleg tega pa, kadar kaj potrebujete od banke, vam ne bodo delali sitosti, se ne bodo izgovarjali ali vam povzročali nepotrebnih potov in stroškov, pač pa vas poznajo kot rojaka, kateremu se postreže z dobrim nasvetom ali dejansko, kakor je pač potreba. Ravno tako trgovci in posamezniki. Skupno premoženje banke presega daleko od milijona, in mnogo drugih bank, ki so bile prej ustanovljene, je daleko zaostalo za tem našim domačim podjetjem. Zategadelj so pa naši ljudje v prvi vrsti poklicani, da se zavedajo svojih dolžnosti napram temu denarnemu zavodu, kakor bo slovenska banka vedno poznala svoje ljudi ter jih krepila na gospodarskem polju, kar bo v prid in večji napredek ne samo naše slovenske naselbine v Clevelandu, pač pa vseh Slovencev v Ameriki ter onstran morja. V tem namenu želi slovenska banka vsem rojakom širom Združenih držav vesel božič ter srečno, zdravo uspešno novo leto!

Adam J. Damm, councilman 23. varde, se je pritožil pri županu, da policija preveč brezvestno in brutalno postopa proti gostilničarjem, ki morajo odstraniti mreže in druge ovire v svojih oknih. Župan je obljubil, da bo posredoval pri policiji.

Ali grozi zopet nova silna vojna?

Ženeva, 20. dec. Dasi je Liga Narodov pravkar končala svoje prvo zborovanje, navidez v lepem miru in sporazumu med posameznimi narodi, pa je gotovo, da mir Evrope visi na tenki nitki, in da lahko zbruhne nova vojna, v katero bi bile Zjed. države ponovno zapletene. Južna Amerika je nezadovoljna na proti Ligi Narodov, in nihče se ne bi čudil, ako odstopi tudi Kanada. Na Balkanu itak se ni bil mir, zavezniški groze Grški z najbolj teškim orožjem civilizacije — z ekonomsko blokado, ker so Grki sprejeli ex-kralja Konstantina, Turki so popolnoma oboroženi, pa črni oblaki vojne se prikazujejo tudi v Baltskih državah. Italija je nezadovoljna z odločbo Anglije in Francije, da se Grško bojkotira, in ves mir, ki je v Evropi je tako umeten in napačen, da se zna vsak čas razbliniti. V splošnem pa bi bili povzročitelji nove vojne sledeči trije momenti:

1. Ako Nemčija ne plača Franciji šestnajst tisoč milijonov v zlatu, tedaj Francija okupira Ruhr in okolice. 2. Ako Grška ne opusti Konstantina, tedaj se bo francoska vlada sporazumela z Mustafa Kemal pašo, turškim narodnim vodjem, kateremu prepusti kraje, ki so bili prvotno prepusteni Grški in prizna njegovo vladno. 3. Ako Lenin formalno ne prizna francoskih posojil, ki izvirajo še iz carskega režima, tedaj Francija ne bo podpisala nobenih trgovskih dogovorov in bo dovolila francoskim delničarjem, da pri francoskih sodnih vložih svoje zahteve na vse zlato in blago, ki igra vlogo v trgovski zvezi med sovjetsko Rusijo in privatnimi francoskimi državljani. Okoli teh treh točk francoske politike se suče mir ali vojna Evrope. Med tem francosko časopisje grozi, da ako se nastane vojna, da bo katastrofalna za Nemčijo. Andre Cherdame, slovit francoski časnikar, se je izjavil: Mina, katero je eksplodiral Venizelos, bo imela še mnogo naslednic, in odprlo se bo znova vprašanje vse Centralne Evrope. Ako se porušijo trianonski in st. germainski mirovni dogovori, tedaj razpade tudi Versailleski. (Mir z Nemčijo.) Povratek Konstantina v Ateene pomeni dvig nemškega upliva na Balkanu. Grki se bijejo s Turki v Mali Aziji, a Bulgari in Turki na Balkanu. Dočim se boljševiki v Besarabiji pripravljajo na ofenzivo, koncentrirajo Nemci čete na Litvinskem, in gotovo je, da boljševiki na splošno napadejo Poljake. Posledica tega bi bila formacija nove Evrope pod nemško hegemonijo. Strašne vulkanske sile tirajo Evropo k grozni katastrofi.

Mestna zbornica je naročila kompaniji cestne železnice, da vzame polovico kar iz prometa, ki vozijo sedaj v Lakewood in Cleveland Heights. Kajti ljudje, ki stanujejo v teh predmestjih plačujejo samo 5c. voznino. Clevelandčani pa so prisiljeni plačevati 6c. Ker Clevelandčani predmestjanom drugič ne morejo do živga, jih bodo pofiksali na ta način, da jim vzamejo kare, kar je dovoljeno.

John Novak, 2614 W. 7th St. je bil napaden in oropan za \$51 od treh mož, s katerimi se je "seznanil" v nekem poolroomu. Policiji sodnik Silbert je spustil gostilničarja Valentin Johnsona brez kazni. Policija mu je zaplenila neko steklenico, v kateri je bilo 6 in pol kapljic žganja. Sodnik Silbert je dejal, da šest dni po kapljic žganja ni dovolj, da se človeka kaznuje za \$100.

4 milijone je brez dela na Angleskem

London, 20. dec. Brezdelnost v Angliji, ki se je zadnje čase hitro razširila, je sedaj, ko prihaja zima, nastala velik problem za državo. V Angliji je danes skrajno teško dobiti delo. Sama vlada ima registriranih nad 500.000 brezposelnih delavcev, a pravo število je še veliko večje, in nekateri so mnenja, da je najmanj štiri milijone oseb brez dela. Brezposelnost se pojavlja tako med delavci kot med uradniki. Največji del brezposelnih tvori nekdanji vojniki, katerih skoro nihče ne more dobiti dela. Narodno zastopstvo delavske stranke je izdalo manifest, v katerem se govori, da sedajni skandal, ki z gladom muči nedolžno prebivalstvo, ne sme nadalje trajati, in pozivlja se vlado, da nakloni podporo vsaki nezaposleni osebi po 40 šillingov na teden. (\$8.00.) Ta podpora naj se plačuje toliko časa, dokler se problem nezaposelnosti ne reši.

Belgrad, 20. dec. Ministerstvo je pred tremi dnevi sklenilo, da se plačuje bivšemu črnogorskemu kralju Nikoli iz državne blagajne Jugoslavije letnih 300.000 frankov, kar zneso v kronah več kakor dva milijona kron na leto. Ta "pokojnina" se smatra kot nekaka nagrada za več kakor petdesetletno vladanje Nikole nad Črnogorom, in menda raditega, ker je takratno pobežal od svoje armade, ko se je bližal sovražnik.

Več rojakov je bilo poklicanih v ponedeljek in torek na zvezino sodnijo, da dobijo državljanske pravice. Toda nekaj izmed njih je bilo odklonjenih, namreč oni, ki so tekom vojne izjavili, da ne marajo služiti v ameriški armadi, dasi so bili samski in niso nikogar podpirali. Sodnik je to upošteval in zavrgel vse take prošnje za državljanstvo. Ti rojaki ne morejo prej zadobiti državljanstva, dokler Amerika ne podpisuje miru z Avstrijo in Nemčijo ter nastanejo zopet normalne razmere, nakar morajo ponovno pred sodnika.

Novo izvoljeni odbor dr. Z. M. B. je sledeči: F. H. Mervar predsednik, Jos. Sadar podpredsednik, Jos. Centa tajnik zapisnikar, Jos. Globokar finančni tajnik, Leo Kušan blagajnik. Nadzorniki: Louis Kolovik, Jos. Turšič, John Papež. Redar Jos. Pograjc.

Dr. Danica, št. 11. SDZ je izvolilo sledeči odbor za leto 1921: Agnes Skok predsednica, Rozi Zupančič podpredsednica, Frances Hudovnik tajnica, Mary Držar zapisnikarica, Emma M. Drobnič blagajničarka. Nadzornice: Jennie Stupar, Angela Križman in Josipina Kraljič. Zdravnik je dr. F. J. Kern.

John Novak, 2614 W. 7th St. je bil napaden in oropan za \$51 od treh mož, s katerimi se je "seznanil" v nekem poolroomu.

Policiji sodnik Silbert je spustil gostilničarja Valentin Johnsona brez kazni. Policija mu je zaplenila neko steklenico, v kateri je bilo 6 in pol kapljic žganja. Sodnik Silbert je dejal, da šest dni po kapljic žganja ni dovolj, da se človeka kaznuje za \$100.

Slovenec Perko in sodnik McGannon

En. teden je minul, odkar se vrši sodnja obravnava namram vrhovnemu sodniku mestnih sodnij, McGannonu, ki je od države tožen umora prodajalca avtomobilov, Kavya. Dosedaj se ni prišlo ničesar zanimivega na dan. Dva dni so izbirali porotnike, in od petka zadnjega tedna zaslišuje država svoje priče. V ponedeljek celo dopoldne in deloma popoldne je pričal naš slovenski policist James Perko, ki je bil one noči, ko je padel strel na Hamilton ave. in 9. cesti, navzoč. Imel je tedaj službo, in se je nahajal komaj par korakov stran od prostora. Perko je izjavil, da je videl na licu mesta moža visokega nad 6 čevljev, teškega nad 200 funtov, in ko so ga vprašali, kdo misli, da je ta mož, se je izjavil: Vrhovni sodnik McGannon. Canadski vojni veteran, William Wilson je bil tudi na licu mesta, ko se je zvršil umor in je trdil pod prisego, da je streljal sodnik, toda pozneje je postal zmešan v svojih odgovorih in se njegovi izjavi ne pripisuje mnogo važnosti. Bolj upoštevanja vredno je pričevanje policista Brooks, ki je pozitivno izjavil, da je McGannon streljal, in da ga je baje videl. Tudi neki zamelec, Hall, se je izjavil v torek da je v bližini z nekim tovarniškim pil žganje in je prihitel na lice mesta, ko je padel strel ter da je baje videl sodnika McGannona bežati z mesta. Jako slab vtis je naredilo pričevanje dr. Gass-a, ki je pričal že pri prvem zaslišanju, toda je sedaj vse drugače izpovedal kot prvi. Tudi dr. Gass, ki pa je je navaden mazač in nikak zdravnik, je baje videl McGannona streljati, toda zapletel se je v toliko neresnic, da se je videlo, da laže. Ko je Gass pričal, je nastal tak nemir v dvorani, da je moral sodnik Bernon zapovedati, da se dvorana sprazne. Obravnava bo trajala prav do novega leta, in mora biti pred novim letom končana, ker sicer bo McGannon prost.

Ko je Mrs. Mary Zaletel, 1127 E. 63rd St. kuhala juho za kosilo, je stopila v drugo sobo in pustila v kuhinji triletno Lojzko samo. Naenkrat sliši ropot in ko hiti v kuhinjo, dobi hčerko na tleh, vso polito s kropom in zvijajočo se v bolečinah. Otrok je prišel do peči in prebrnil lonec. Revice je v groznih bolečinah umrla pozneje v bolnišnici. Enakih nesreč se med našim narodom mnogo pripetijo. Skoro vsak teden poročamo enako. Stariši ne pazijo na otroke. Malih otrok nikdar puščati samih.

Veterani Svetovne vojne so prošeni, da se javijo pri Frank Mervar, 1361 E. 55th St. radi pogreba prvega slovenskega fanta iz Clevelanda, James Znidarski, ki je padel za ameriško demokracijo v Franciji. Vojaški pogreb priredi Lake Shore Post, 273 American Legion. Dolžnost vsakega Slovenca, nekdanjega ameriškega vojaka je, da se udeleži tega pogreba. Nihče ne sme izostati. Vsi oni veterani, ki se pogreba udeležijo, ako ste član Lake Shore Post, 273, ali pa ne, se glasite pri Fr. Mervarju. Naznanilo o pogrebu bo vsakomur dano večer pred pogrebom.

300.000 frankov letno za "kralja" Niko

Belgrad, 9. dec. Ministerstvo Vesni je odstopilo, ko je začela zborovati konstituenta. Nova državna zbornica, ki bo sprejela novo ustavo za Jugoslavijo, sedaj dnevno zboruje. Na vsak način je gotovo, da bo konstituenta sprejela kraljevino in potrdila Karagorgjeviča kot vladarja Jugoslavije. Rim, 20. dec. Admiral DeReval, ki je tekom vojne po veljeval italijanski vojni morarici je pred senatnim odredkom rimskega parlamenta ostro protestiral proti Rapalski pogodbi, ker so s slednjo dobili Jugoslavlani preveč (?) zemlje in ker interesi Italije niso dovolj zasigurani. Italija bi morala dobiti ob Dalmatinski obali najmanj dve vojni luki, s katerimi bi kontrolirala celo Jadransko morje. Doba oklopnic še ni minula, se je izjavil italijanski admiral, in v prihodnji vojni bodo odločevali. Da so oklopnice brez veljave, trdi samo oni, ki jih kupiti ne more.

Dr. sv. Cirila in Metoda, št. 18. SDZ je izvolilo sledeče uradnike za 1921: Rud. Cerkenik predsednik, Jos. Zakrajšek podpreds. John W. dervol tajnik, Jos. B. Zaviršek zapisnikar, A. Bašča blagajnik. Nadzorniki: A. Strnisa, Viktor Kompare in Jos. Zakrajšek ml. Zdravnik dr. J. M. Seliskar.

Policija je aretirala v ponedeljek Henrika Koch, ki je zastopnik unije barvarjev. Aretiran je bil, ko je šel na sejo unije. Pri njem so dobili revolver. Kot znano je bil Mr. Koch že večkrat napaden od lopovov in banditov in je raditega nosil revolver s seboj, toda po mnenju clevelandске policije smejo samo roparji in morilci imeti revolverje, pošteni ljudje pa ne.

Sledeči rojaki dobijo državljanske papirje v četrtek, 30. decembra v sobi sodnika Manuel Levine: Matija Gregorič, Frank Planinšek, R. Rodič, Frank Kovačič, Frank Germ, John Zaletel.

Dr. Carniola Sotor, 1288 The Maccabees, je zvolilo sledeči odbor za leto 1921: Predsednik John Galii, podpredsednik Frank Vrabec, tajnik John Tavcar, blagajnik Fr. Zupančič. Nadzorniki: Fr. Vrabec, Ant. Godler in John Avsec. Bolniški odbor: John Rosa, Frank Korošec in Anton Godler. Zdravnik dr. F. J. Kern.

NOVA PLOVBA PARNIKOV.

Glasom brzogovnega sporočila iz Liverpoola, iz urada Cunard prekomorske proge, odplave prvi parnik te proge iz Londona v Gdanjsko. Parnik se imenuje Moscow, in ima prostora za 600 potnikov 3. razreda. Parnika Orlando in Smolensk, vsak prostora za 600 potnikov 3. razreda, bodo plovili tedensko iz Hulla, Anglija, v Gdanjsko. Postrežba je jako točna.

ROCKEFELLERJA TOZI VLADA.

New York, 21. dec. Vlada Zjed. držav je vložila tožbo proti John D. Rockefellerju, najbogatejšemu možu sveta, ker je baje osleparil vlado za \$292.678.78, s tem, da je dal napačne podatke, ko je navedel svoje premoženje in je plačal premalo davka.

Slovanski protest in mestna politika

V ponedeljek zvečer se je vršil v Češki Narodni dvorani na Broadway ogromen ljudski shod, katerega prvi namen je bil protestirati proti baptistovski ter drugi pastorski klikli ter proti raznim milijonarskim ženskim klubom, ki se pod prevezo "moralne in čednosti" vtikajo v mestno politiko ter skušajo diktirati županu kako naj vodi mestne posle. Odkar so se vršile zadnje volitve, in se prohibicionisti dobili večino, ne da žila suhim fanatikom miru ter hočejo spraviti pod svoj klobuk vse kar leze in gre v Clevelandu. To pa raditega, ker se liberalni element v mestu ne zbriga prav nič za javnost, ker si ljudje pustijo vse dopasti, kar narakujejo razni Southwelli in drugi prohibicionistični priganjači ter ženske, ki nimajo drugega opravila kot klepetati po milijonarskih klubih, zavijati oči in pridigati moralno onim ki si služijo življenjski kruh v potu svojega obraza. Glavna ost teh brezdelnic je se zadnje čase obrnila proti direktorju javne varnosti v Clevelandu, Antonu B. Sprosty, menda zato, ker direktor nima angleskega imena in ker ne trobi tako kakor mu suhasti zahtevajo.

Raditega se je vršil protestni shod, katerega se je udeležilo na tisoč ljudi, in več kot tisoč jih ni moglo v dvorano. Bili so navzoči Čehi, Slovaki, Poljaki, Slovenci, Italijani, Judje ter druge narodnosti. Shod je bil toliko šnege pomena, da župan Fitzgerald ni mogel izostati in je prišel na shod. Izbrani češki govorniki so v angleškem jeziku temeljito označili škodljivo delovanje pastorske in ženske klike v Clevelandu, kako se hoče zadušiti glas prirostelega ljudstva in izročiti mestna uprava v roke onih, ki nikdar od ljudstva voljeni niso bili. Shod je ostro obsodil gonjo proti direktorju Sprosty, in entuziazem je bil tako velik, da je konečno sam župan Fitzgerald bil prisiljen izjaviti, da ne misli direktorja Sprosty pustiti iz službe, ker ni prepričan, da so obtožbe proti njemu opravičene. Shod je na dalje ostro protestiral, ker se državljane drugih narodnosti zastopavljajo, a prednost imajo le oni, ki imajo angleška imena. Ako je Amerika svobodna, mora biti svobodna za vse, ne samo za Angleže, ker po ustavi se ne gleda na ime, vero ali rod, pač pa na zvestobo in postavno življenje. Shod je imel velik uspeh in je deloval kot mrzal curek vode na vse laži-patrijote in klikarje pri mestni upravi.

Franciška Štefe, doma iz Gor. Belc je prišla pretečeno nedeljo zvečer iz starega kraja k svojemu možu, v ponedeljek zjutraj je pa nagloma umrla. Naj počiva mirno v ameriški zemlji, na katero je komaj stopila.

Dr. sv. Vida, št. 25. KSKJ je izvolilo sledeče uradnike za 1921: Predsednik John W. dervol, podpredsednik A. Strnisa, tajnik Josip Rusa, blagajnik John Melle, zapisnikar A. Fortuna, zastopnik Jos. Ogrin, nadzorniki: A. Korošec, John Pakj in Jos. Grm. Zastavonoša A. Jos. Grm. Zdravnik dr. J. M. Seliskar.

Nesrečni urar.

R. Bringer:

Prebivalci Saint - Coudonnata so imeli lepo navado, vsajati s solncem vred, hoditi spat, kadar se je znočilo, jesti, kadar so bili lačni, piti, kadar so občutili žejo in de-
lati, kadar niso imeli drugega opravila. Tako so živeli do-
daj tiho in srečno pod okri-
ljem gorovja, ki jih je varova-
lo ostrih severnih vetrov.

Ničesar jim ni primanjko-
valo za srečno in zadovoljno
življenje. Nekaj orlov zem-
lje za vsakdanji kruh, kos vi-
nograda, ki jim je rodil slad-
ko vince, njiva repe in krom-
pirja, da so mogli pitati svin-
je in da niso trpeli pomanjka-
nja v masti in zabeli, vrtili z
zelenjavo, to je bila njihova
skromna imovina. Če med nji
mi ni bilo bogatašev, se ven-
dar lahko reče, da ni bilo med
njimi nobenega pravega siro-
maka.

Trg Saint - Coudonnat je
ležal kot izgubljen za gora-
mi. Železnica tedaj še ni bila
napeljena tamkaj skozi. Naj-
bližja postaja je bila oddalje-
na dobrih štirideset kilome-
trov. Nobena državna ali de-
želna cesta ni vezala tega
ozemlja, le navadna občinska
pot je vodila v Saint - Cou-
donnat. To pa njegovih pre-
bivalcev prav nič ni motilo,
ker se jim je zdelo doma naj-
bolje in tudi nikoli niso ob-
čutili potrebe, hoditi drugam.

Ker v Saint - Coudonnatu
ni bilo nobenega zgodovin-
skega spomenika v okolici
nikjer nobenega lepega raz-
gleda, tujeem tudi nikoli ni
prišlo na misel, da obiščejo
ta kraj, zlasti ker v trgu ni
bilo nobenega hotela, nobene
gostilne ali navadne krčme.
Domačinom je namreč po-
vsem zadostovala domača
kapljica, pridelana v lastnih
vinogradih.

Ne verjamem, da je še kje
na svetu tako srečen kraj kot
je bil Saint - Coudonnat.

Toda, gorje! Sreča na tem
svetu nikjer ni stalna.

Nekoga lepega jutra pride
v Saint - Coudonnat usode-
polen, majhen urar, s palco
v rokah in z nahrbtnikom na
plečih.

Odkod se je neki vzel?...
Nikoli nihče tega ni mogel
zvedeti. Zakaj je prišel v
Saint - Coudonnat? To pa je
postalo skoraj vsem jasno.

V resnici je to bil najzoper-
najši človek, ki si ga moremo
sploh misliti. Bil je rumen-
kast, kakor kutina, suhljat
kot kukavica, njegovo shuj-
šano in mršavo telo pa je bilo
zvito, kakor vinska trta. Imel
je nizko zapognjeno čelo, ve-
lik nos, pod kojim je štrlelo
nekaj ščetinastih brk, brade
takorekoč ni bilo videti, ta-
ko da je izgledal kot prav
ostudna ptica. Ob vsem tem
pa njegove škilaste oči nikoli
niso gledale naravnost, nje-
gova velika ušesa pa so bila
obrasla z dlako, kakor zajčje
gnezdo. Zvedelo se je tudi,
da se piše Mayer - Bruck, kar
seveda ni posebno lepo kr-
ščansko ime.

Takoj prvi dan po svojem
prihodu si je ogledal občin-
sko poslopje, cerkev in šolo
ter z zadovoljstvom opazil,
da nobeno izmed navedenih
poslopj ni imelo stenske ure.
Nasmejal se je, kot bi zahre-
ščalo v kleščevju ter si pomel
suhljate roke, da se je čulo,
kot bi vdaril ob razcepljeno
poleno.

Vprašal je nato človeka, ki
ga je srečal, koliko je ura. Ta
pa, ki ni bil nihče drugi nego
sain podžupan, namesto da bi
potegnil uro iz žepa, pogleda
proti solncu ter mu zelo pri-
prosto odgovori, da bo skoro
čas kosila, kajti tudi sam še
čuti glad v želodcu in se mu
radi tega mudi domov, kjer
ga najbrže že čaka juha na
mizi.

V Saint - Coudonnatu res
nikjer ni bilo javne stenske
ure in tudi nobeden izmed
prebivalcev ni imel žepne
ure. Zakaj bi jim neki bila?
Ker v tem kraju ni bilo že-

leznice, se nikoli ni bilo treba
bati, da bi kdo prišel prepo-
zno in zamudil vlak, ob ne-
deljah pa je župnik, kadar je
bil pripravljen, kratkoma-
lo dal pozvoniti, in prebivalci
celega trga so prišli v cer-
kev...

Ker ni bilo v Saint - Cou-
donnatu nobenega hotela, no-
bene gostilne ali najpripro-
stejše krčme, si je moral po-
iskati naš usodepolni urar
stanovanje pri enem izmed
stanovalev trga, ki ga je go-
stoljubno sprejel, ne sluteč
niti najmanj, da je vzel pod
svojo streho pravčatega zdra-
žnika, neke vrste demona, ki
bo prinesel nesrečo vsemu
trgu. Mayer - Bruck se je nam-
reč takoj lotil svojega dela.

Najprej se je podal k žu-
panu ter mu zatrjeval, da je
občinska hiša brez ure na
pročelju podobna lieu brez
oči.

In ker bi stenska ura ne
bila tako draga, da je ne bi
mogel prenesti občinski pro-
račun, je Mayer - Bruck obe-
čal, da bi za toliko in toliko
napravil na občinskem domu
lepo, čisto novo uro, z dolgim
kazalcem in s kazalnikom,
bleščečim kakor polna luna,
ki bi razločno in veselo bila
ure, četrti, pol in tričetrti.

Dodal je še, da bodo še
pozni rodovi hvalili in pro-
slavljali ime župana, ki je dal
napraviti na občinski hiši ta-
ko imenitno uro.

In res se je posrečilo vražje-
mu močicljju pregovoriti žu-
pana, da je na lastno roko,
brez občinske seje, pooblastil
urarja, da napravi na proče-
lju občinske hiše veliko sten-
sko uro.

Toda satanskemu urarju to
ni bilo zadosti. Sedaj se je
odpravil k župniku, s katerim
se je začel drugače pomenko-
vati.

Lepa stolpna ura, tako je
zatrjeval Mayer - Bruck, bi
zelo dobro pristojala cerkvi,
ker bi opominjala farane, ka-
ko čas beži, ki je nepovrati-
vo izgubljen, ako ga človek
ne porabi v to, da moli Boga
in spoštuje njegove zapovedi.
Ker je Mayer - Bruck bil zelo
zgovoren, mu ni bilo težko
prepričati župnika, kako sve-
to delo bi storil in kakšno
plačilo bi ga čakalo tam gori,
če bi dal napraviti na stolpu
cerkve uro. In tako je župnik
res naročil pri tem vražjem
urarju uro za cerkveni stolp.

Iz župnišča jo je mahnil
nenasitni urar v šolo. Ni pre-
teklo niti pol ure, da je nago-
voril učitelja, da da napraviti
na pročelju šolskega poslopja
lepo stensko uro, ki bila ure
dela in odmora in brez katere
sploh nobena šola ne more
dobro uspevati.

Ker po tem trojnem uspe-
hu še ni bil zadovoljen, se je
lotil vsakega izmed prebival-
cev Saint - Coudonnata pose-
bej, dokazujoč mu na široko
in podrobno, da je človek, ki
nima ure, in ne ve natančno
koliko je ura, slabši od živali;
kajti zato, da človek more do-
bro opravljati vsa svoja dela,
ste v prvi vrsti potrebni na-
tančnost in točnost. Oves in
pšenico, ki sta mnogo manj
vredna nego čas, marimo, za-
to bi bilo neumno, ako tega
ne bi storili tudi z dragoce-
nim časom, ki ga ne smemo
prelahkomiselno zapravljati,
ker ga nikoli nimamo preveč
na razpolaganje. Z eno bese-
do rečeno, nagovoril je vse od
kraja tako spretno, da skoro
v Saint - Coudonnatu ni bilo
več ne moža niti žene, ne de-
kleta niti fanta, ne starca ni-
ti otroka, ki ne bi bil kupil
od njega ure, nekateri srebr-
no, drugi nikelnasto, tretji
tudi od navadnega črnega je-
kla, toda vsi so dobili povrh,
kakor se spodobi, od urarja
večletno jamstvo.

In potem, ko je visela na
občinski hiši, na cerkvenem
stolpu in na šolskem poslop-
ju ura, ko je vsak posameznik
imel v svojem telovniku kovi-
nasto žepno uro, se je začelo
v Saint - Coudonnatu obupna
zmešnjava...

Da veste, usodepolni urar
je izginil nekega lepega dne,
da ponese drugam svoje raz-
dejanje.

V trgu in v okolici pa je
postalo življenje kar naen-
krat neznosno.

Ker se posamezne ure med
seboj niso mogle ujemati in
je ena kazala šele pol, med
tem, ko je druga bila že cele
ure, in ker je žepna ura vsa-
kega posameznika hodila po
svojem, ne ožiraje se na svoje
sosede, je zavladal naenkrat
velik nered v tem dozdam tako
mirnem in srečnem kraju.

Ljudje se niso ravnali več
po solncu ter vsajali in hodi-
li spat, kakor je kazala njho-
va lastna ura, včasih prezgo-
daj, včasih prepozno. Ob ne-
deljah so prihajali k maši
mnogo prej, nego so bile pri-
žgane sveče na oltarju, ali pa
šele tedaj, ko je župnik odpel
že "ite missa est". Če je bila
napovedana kakšna poroka,
je župnik moral čakati po ce-
le ure in ko je ravno hotel
ves obupan oditi na izprehod,
so se pojavili pred cerkvijo
svatje. Če je bil kak pogreb,
je ranjki skoro čisto sam raj-
žal proti pokopališču, povab-

ljeni pa so prišli šele tedaj,
ko se je začela sedmina.

Tako so prebivalci Saint -
Coudonnata sčasoma prišli
do spoznanja, kaj pomenita
besedi prepozno ali prezgo-
daj. In v tem vednem, nestrp-
ljivem čakanju so se njihovi
živci sčasoma silno razdraži-
li; v trgu so nastali prepiri,
zdražbe in celo pretepi; raz-
poroke in ločitve so bile na
dnevnom redu. In tako se je
spremenil ta tih, srečni kraj
v pravcati pekel.

Ne zavedajoč se svoje ne-
sreče, ampak prevzeti od že-
lje, da se čimbolj povečajo in
razširijo, so ti nesrečni ljudje
celo zahtevali napeljavo lo-
kalne železnice... To pa je
menda bil konec vsega...

POZOR.

Prosim ono dekle, ki je živelo pri
moji teti na Muljavi, da mi takoj od-
da dotično, kar je prinesla iz starega
kraja za mene. Anton Kutnar, 6013
Bonna ave. (148)

ODDA SE čedna soba za 1 fant ali
žensko. Istotam se odda tudi garaža.
Dober prstor, rent poceni. 984 Addi-
son Rd. (148)

SOBA SE ODDA v najem za 2 fan-
ta. 1041 E. 72nd St. (149)

DVE GORKI SOBI se oddajajo v na-
jem. 1179 E. 6th St. zadaj v jardu. (149)

Ali ste pripravljeni za nastop pred narod? Pr-
va in najbolj potrebna dolžnost je, da je člo-
vek čist v vsakem slučaju.

Za čiščenje oblek je najbolj pripravno slovensko
podjetje, Frank Čistilci in Barvarji. Čiščenje, likanje
barvanje prve vrste. Se priporočamo.

FRANK
Cleaners & Dyers

Rosedale 5694
Central

1361 E. 55th St.
Zraven St. Clair Ave.

Rosedale 465

Frank Cerne, 6033 St. Clair Ave.
JEWELER AND MUSIC STORE

Princeton 2993 L

BOŽIČNA DARILA.

Stare cene.

Domača trgovina.

Največja izbira.

Če ne veste kje in kaj bi kupili za božično darilo, stopite v mojo
trgovino. Bogata in velika izbira božičnih daril je razstavljena.

Naša posebnost:

Zelo znižane cene pri pianah ali glasovirjih radi pomanjkanja prostora. Vprašajte danes ali jutri,
da ne zamudite te pogrešane in dane prilike. Kdor hoče kupiti piano na igralne valje, ta naj vpraša po
pogojih sedaj; prepričajte se.

Vaša prilika:

Oglejte si krasne in trpežne Manophone, pri katerih dam poseben popust le pred božičem. Nove ploš-
če, igralni valji in zaloga raznovrstnih muzikaličnih instrumentov Vam je na ogled, samo obiščite moj
department različnih muzikalij.

Najnovejša novica:

Ure, kličejo in bijejo na "ku-ku", so že tu. Okrašene so z lepimi in umetnimi izrezbami, izdelane in im-
portirane iz Evrope. Zaloga kar vidno pohaja, ker to je dobro delo in zanesljiv ustroj; par dni imate še
priliko.

Najprimernejše darilo:

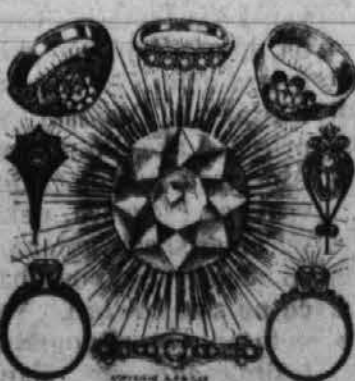
V moji zlatarni vas čaka razložena božična izbira. Mnogi so že z zadovoljnostjo in za male denarje
odbrali božična darila. Zakaj ne bi vi, ko vas prijateljsko vabim in nudim pošteno blago, katerega lahko
brez skrbi oddaste vašemu prijatelju ali prijateljici.

Optikal department:

Ne pozabite na vaše oči, da si pravočasno preskrbite očala. Pri nas vam preiščemo oči z največjo pa-
zljivostjo in sicer od 6. do 8. ure vsak večer.

Najlepša darila:

Najlepše darilo je Columbia grafonola, cena \$32.50 do \$350.00-katerih imam vse vrste v zalogi in ka-
tere prodajam na posebno lahke mesečne obroke.

Frank Cerne, 6033 St. Clair Ave.
JEWELER AND MUSIC STORE

GROB V SICILIJ

Prisel je Mrakov Peter, vrnil se je Polonin Janez in Kravarjev Tone, prišli so vsi, a Ivana ni. In čimbolj pa želi videti žalostna mati, tem dalje odhaja on, ki mu je velela z doma volja krutega Heroda.

Se osemnajst let ni bil star ko je odšel besede po poti, s katere je vsak večer vračajoč se z dela pozdravljala domačo hišo in osrečeval svojo, takrat še veselo mater. Nič več ga ni videla od takrat, ko je skozi okno mimo domačega vrta sopihajočega vlaka s svetlo solzo v očesu pozdravil še enkrat rodno vas in materin obraz. Dolgo je že od tedaj in veliko je bilo Ivanovo trpljenje. Obekli so ga v raztrgane cunjice, ki so kazale sledove človeške krvi. Opasali so mu meč in ga gnali s čredo mladih tovarišev v neznan kraj, med sovražne tujce. Dospel je v Judenburg nesrečnega spomina, tam trpel in stradal ter videl smrt s sedmimi kosami. Takrat je pisal svoji materi drobno pismo, ki je hrani skrito v skrinji, kjer so v črni ruti povezani vsi njeni spomini nanj.

Oj, v tem svojem pismu je zapisal zlo besedo, ki je prokleta rojstvo. In mater, ki ga je rodila, je zabolelo srce, ki ne ozdravi več.

Ne dolgo po onem pismu se je izpolnilo prorokovanje in osvobodena domovina je zahrepenela objeti v svojem naročju vse svoje odrešene sinove. Prihajali so po širokih cestah peš in na konjih, prihajali po samotnih stezah, prihajali z vozovi in vlaki. V očeh Ivanove matere pa je vzplamtel svetel up, saj je bila prepričana, da pride skoro tudi Ivan. Vselej ko je čula mimo domače hiše iskala od okna do okna Ivana. A ni ga bilo. Bilo pa tudi ni ne pisma ne najmanjše vesti o njem. Pa je slišala mati o strašnem trpljenju, ki je bilo naloženo vsem, ki so padli v roke neusmiljenim ljudem. Tedaj je vzela v roke ono pismo in brala besede:

"Če bi vedeli, ljubi mati, koliko moram trpeti, bi me bili takrat, ko ste me kot dete prvič kopali, potisnili k dnu, da bi utonil v Vaših rokah..."

Njene solze so obile pismo usta pa so ji ponavljala njegovo kletvo. Padla je pred Križanega na kolena in molila molitve svojega krvavečega srca, da bi ji bilo odpuščeno.

Tisto noč je prišel. V snu, mati je sedela na pragu in strmela doli proti jugu. Na nebu je sijalo veliko solnce, ki je šlo pred njim kot zvezda trem kraljem in Jutrovega. Razprostrla je svoje koščene roke in ga vsa srečna zaklicala:

"Ivan, Ivan. Ti moj otrok zlati, torej si res prišel in nisi utonil v morju mojih solz?"

Ze je bil pri njej, objela ga je in poljubljala, poljubljala — blazno, ko je že vstalo jutro. Še enkrat je zaklicala njegovo ime in dan, ki je vzel noč, je vzel materi tudi njega.

Ono dopoldne pa je prišel od Rdečega križa list, ki ji je sporočil, da se ji sin ne vrne več. Dolj v ognjeni Siciliji je našel svoj grob, ki je končal tudi njegovo trpljenje. Odleгло je nesrečni materi, ker je videla izpolnjeno sinovo kletvo. Odprla je staro skrinjo in vzela iz nje zavoj spominov. A nobena solza ni potekla iz njenih oči. Vse je izplakala. Samo vzdihnila je: "Daleč, daleč je tvoj grob. Dolga vrsta grobov se širi na dolgo in široko, da jih ne pregleda oko. Brez križev, brez vencev so; nihče jih ne obiskuje, nihče ne popravlja. Kako naj najdem tvoj grob, Ivan? A duše mater in sester obletavajo te neštete grobove in tudi miha duša te išče, kliče, Ivan. In te najde! Ker kmalu pride tvoja mati za tabo, pade pred te na kolena in te prosi odpuščanja, ker te je rodila v uri, ko je z rojenicami hodila skozi vas smrt s sedmimi kosami..."

Ko te najde, ti prinese tudi moj pozdrav, moj ljubi brat!

NOTARY PUBLIC

Individuali pooblastila, prodaje, izjave in sploh vsa notarska dela. Na razpolago tudi za tujščanje pri vseh prilikah. Dajanje navodil v vseh ozirom.

ED. KALISH
6104 ST. CLAIR AVENUE

NAPODAJ: radi boleznij je dobro ležati slovensko podlago; a hiša vred ali sama podjetje. Katerega veselili vložiti denar na dobre obresti, ima sedaj lepo priliko. Poizve se v upravnistvu lista.

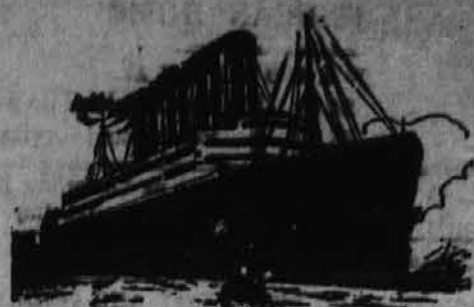
POZOR

Prosim mojo ženo, naj se vrne k meni, ker če se ji kaj hudega zgodi po nesreči ali drugače, je težko, da bi bil jaz plačnik za posledice. John Mlaković, 14811 Darwin ave. Collinwood.

Vsem Slovenkam in Slovencem,

posebno pa mojim cenjenim odjemalcem in odjemalkam želim vesele božične praznike in srečno novo leto.

Karl Mramor,
Slovenska grocerija
1140 E. 67. St.

PAROBRODNE LISTKE prodajamo za vse črte. Pošiljamo denar v vse kraje sveta. Mi vam pomagamo v vsaki pravni zadevi, ki jo imate.

PRIDITE K NAM.

Odpri vsak večer do 8. ure.

The Lorain St. Savings & Trust Co.

Največja pošiljalnica denarja in prodaja parobrodskih listkov v Clevelandu.

Vogal Lorain St. in Fulton Rd.

Vsem cenjenim mojim odjemalcem želim vesele božične praznike in veselo novo leto, da bi bili veseli in zadovoljni ob praznikih in ob novem letu zdravi in veseli celo leto. Vsem skupaj se zahvaljujem za tako lep obisk trgovine v tem letu in se vam priporočam za prihodnje leto. Ravno sedaj so posebno znižane cene ter imate priliko poceni nakupiti vsakovrstna božična darila. Ne pozabite vprašati za naš krasni koledar za leto 1921.

Popolna Razprodaja!

ki se prične v soboto, 11. dec. 1920.

Pozor, žene in dekleta, fantje in možje. Božič se bliža, sneg bo med nami. Zima je tukaj. Kam boste šli po gorko spodnjo obleko, perilo. Berite cene, ki so tu označene. Zdaj je prilika, da si prihranite dolarje. Dolar vaš je zopet v polni veljavi. Zdaj je naša zguba, vaš profit. Berite in pridite ter se prepričajte o teh cenah. Ceneje ne boste dobili blaga to zimo. Sedaj imate priliko lepo opraviti vas in vašo družino. Nekaj cen je tu označenih, je pa še mnogo vsakovrstnega blaga, kjer ni cen označenih. Posebno možko spodnje perilo, kravate, srajce, jopiči. Vse to mislim popolnoma razprodati, ker bomo rabili prostor za šivalne stroje. Sedaj se vam nudijo prilika, da pridete poceni do dobrega blaga.

Velika izbira vsakovrstnega blaga na jarde, jard široko. Čisto volneno blago v vseh barvah, vredno \$1.50, sedaj 85c, vredno \$1.75, sedaj 95c, vredno \$1.85, sedaj 95c, vredno \$2.00, sedaj \$1.25, vredno \$2.95, sedaj \$1.39. Vredno \$2.50, sedaj \$1.75, vredno \$2.95, sedaj \$1.95, vredno \$3.45, sedaj \$2.75, vredno \$4.25, sedaj \$2.95.

Velika zaloga blaga za zastore, polovična cena. Še več vrst blaga, katerih cen ni tukaj označenih.

ZEMETASTE (PLIS) SUKNJE:

Prej \$55.00, sedaj \$37 in \$38.00
Prej \$69.00, sedaj \$52.00
Prej \$92.00, sedaj \$69.50

FINE SUKNJE:

Prej \$15 do \$27, sedaj \$11.75 do \$19.50
Prej \$28 do \$45, sedaj \$22 do \$26.50
Prej \$39.75 do \$42, sedaj \$31 do \$33.00
Prej \$45 do \$53, sedaj \$37.50 do \$42.00

Posebno znižane cene na ženskih krilih, blazah in otročjih oblekah.

GINGHAM ZA OBLEKE:		PERCALE:		\$7 do \$7.95, sedaj \$5 do \$5.75	
Prej 55c in 65c, sedaj 35c		Prej 55c in 65c, sedaj 28c in 35c		\$10.50 do \$12, sedaj \$8.75	
Prej 65c in 75c, sedaj 40c		Prej 45c, sedaj 22c in 25c		\$15 vredne, sedaj \$10.75	
GINGHAM ZA PREDPASNIKE:		ŽENSKKE BLUZE:		ŽENSKI JOPIČI:	
Prej 35c in 40c, sedaj 22c in 29c		\$2. in \$2.50, sedaj \$1.25		Prej \$10.50 do \$12.98 sedaj \$7.65 in \$8.65	
		\$3 in \$3.50, sedaj \$1.50 do \$2.00		Prej \$7.75 do \$7.95, sedaj \$5.65	
		\$5. in \$5.95, sedaj \$3 do \$3.50			

Velika zaloga klobukov, polovična cena. Posebno znižane cene na otročjih klobukih in kapah.

BELE CANVAS ROKAVICE:		MOŠKE NOGAVICE:		ŽENSKO SPODNJE PERILO:	
Prej 25c in 35c sedaj 11c		Delavske, prej 20c, sedaj 12c		Prej \$1.35 do \$1.50, sedaj \$1.00	
MOŠKI UNION SUITS:		Delavske, prej 25c, sedaj 19c		MOŠKO SPODNJE PERILO:	
Od \$2.50 do \$3.00, sedaj \$1.95		Volnene, 85-95c, sedaj 50-65c		Prej \$1.50, sedaj 95c	

Cena vsej otročji in ženski kožuhovalini za roke ali vrat, polovico znižana.

OTROČJI JOPIČI:		Bele, prej 50c, sedaj 35-45c		VOLNENE OBLEKE ZA FANTE	
Prej \$6 do \$6.75, sedaj \$4.75		Volnene, prej 85c, sedaj 60c		od 2 do 8 let	
Prej \$4 do \$4.75, sedaj \$3 do \$3.65		Prej 40c, sedaj 29c		Prej \$4.50 do \$6.75, sedaj \$2.95 do \$4.75	
VOLNO RAZNE BARVE:		ŽENSKKE NOGAVICE:		Prej \$7.75 do \$9.95, sedaj \$5.50 do \$6.25	
85c in 95c, sedaj 50c		Modre, suknjene 85c, sedaj 60c		Prej \$9.25 do \$11.50, sedaj \$6.50 do \$7.75	
\$1.25, sedaj 95c		Črne 25c, sedaj 9c		OBLEKE ZA FANTE	
ZAMETASTE OBLEKE ZA FANTE		Črne 45-50c, sedaj 25c		10-18 let	
od 2 do 8 let		Bele 35c, sedaj 19c		Prej \$6.50 do \$9, sedaj \$4.00	
Prej \$4 do \$8.95, sedaj \$2.95 do \$6.50		MOŠKE SRAJCE:		Prej \$8.50 do \$9.75, sedaj \$5.95	
MOŠKE DELAVSKE SRAJCE:		\$3 do \$3.75, sedaj \$2.25		Prej \$9.50 do \$10.98, sedaj \$6.75	
Črni saten prej \$2.50, sedaj \$1.39		\$5.25 do \$5.50, sedaj \$3.75		Prej \$10.95 do \$12.75, sedaj \$9.75	
Modre temne prej \$2.00, sedaj \$1.19		\$9 do \$10, svilen, sedaj \$7.95		Prej \$15.25 do \$18.50, sedaj \$13.50	
Modre svetle, prej \$2.00, sedaj 95c		\$8.50 do \$9.50, sedaj \$5.95		POSEBNO ZNIZANE CENE NA	
OTROČJE NOGAVICE:		MOŠKI JOPIČI:		SUKNJAH ZA FANTE	
Prej 40-50c, sedaj 25c		\$3.50 do \$4 sedaj po \$1.25 - \$1.50		EN VELIK LOT SUKENJ ZA deklice	
Prej 45-60c, sedaj 35 do 45c		\$4.00 do \$6, sedaj \$3.00 do \$3.50		Od \$3.00 do \$6.95	
Prej 50c, sedaj 35 do 45c		\$8.00 do \$10, sedaj po \$6.00		POSEBNO ZNIZANE CENE NA	
		\$10 do \$14, sedaj po \$8.00		KOVTRIJI IN BLANKETIH	
				PORHAT NA JARDE, temne ali svile	
				Od 50 do 65c vredno, sedaj 35c	

ZA BOŽIČNE PRAZNIKE!

BOŽIČNI PRAZNIKI SE BLIŽAJO. V TEM ČASU HOTE ALI NEHOTE BOLJ POGOSTO MISLIMO NA SVOJE LJUDI ONKRAJ OCEANA.

POTOVANJE V STARI KRAJ. Ako ste namenjeni potovati v stari kraj in obhajati praznike v krogu svojih dragih, potem je sedaj čas da se odločite za odhod in si preskrbite parnik in drugo. Za ta slučaj vam naša trdnica nudi točno in pošteno posrežbo. Najboljše priliko na razpolago so:

PARNIKI ZA TRST: 10. nov. Pannonia; 18. nov. Belvedere; 3. dec. Argentina in 22. dec. President Wilson. To so vsi parniki, ki gredo direktno na Trst. (Ako pa hočete iti na Genova in potem s vlakom na Trst, kar vam razna firma neodkrito ponuja, vam pa tudi mi lahko posrežemo). Pišite po vzni red.

PARNIKI NA HAVRE IN CHERBURG: 11. nov. Imperator; 13. nov. La Lorraine; 20. nov. La Touraine; 23. nov. Aquitania; 25. nov. Caronia; 27. nov. La Savoie; 1. dec. La France; 4. dec. Rochambeau; 9. dec. Imperator; 9. dec. Saksonia; 11. dec. La Lorraine; 14. dec. Aquitania.

IZ STAREGA KRAJA je že prišlo na stotine potnikov — bratov, sester, otrok, staršev, nevest, prijateljev itd., za katere je naša trdnica napravila potrebne listine in jim ponela, oziroma preskrbela karte. Številna zahvalna pisma pričajo, da naša trdnica stori za potnike toliko, kolikor se sploh da storiti. Mnogi rojaki kupijo v svojem kraju karte za svoje sorodnike, a ko isti pridejo v New York in imajo situacijo na Ellis Islandu, pa nas prosijo za pomoč. Treba je, da na to vnaprej mislite in si tako prihranite nepotrebne situacije in stroške. Aki ste torej namenjeni dobiti kako osebo iz starega kraja, potem vam in vašemu potniku v korist, da naša trdnica povzroči potrebne pogoje.

POŠILJANJE DENARJA. Že od nekdaj pošiljajo ameriški rojaki svoj denar v stari kraj denarom darila za praznike, v tem večji meri pa bodo to storili sedaj, ko je v starem kraju potreba toliko večja. Tudi v tem slučaju vam more biti naša trdnica na razpolago. Naše cene so vedno med najnižjimi in tudi v točnosti ne zaostaja naša trdnica med najtočnejšimi.

Za nadaljnja pojasnila pišite na:

LEO ZAKRAJŠEK,

70 — 9th AVE., NEW YORK CITY

Ali nameravate sestaviti nov furnes, ali starega popraviti in prevrediti?

ALI je vaše kleparsko delo v redu? Ali ne potrebuje prevredbe, popravila? Ali so vaši žlebovi in odvodne cevi take kot bi morale biti?

MI smo izkušeni v vseh oddelkih te stroke. Mi popravljamo cevi za peči in plin. Mi napravimo vsako delo po naročilu.

Delo iz medi in bakra naša posebnost.

Cene zmerne. Pokličite nas po telefonu, Rosedale 4736. Pridite in posvetujte se z nami. Postrežba točna in solidna.

POPOLNA KLEPARSKA OBRT

Josip Dolinar,

1403 East 55th Street.

ANTON ANZLOVAR, 6202 ST. CLAIR AVE.

"AMERISKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)

Na Ameriko . . . \$4.00 Za Cleveland po pošti . . \$5.00
Na Evropo . . . \$5.50 Poštomatna številka . . . 3c

Van planu, dopolni in dani naj ob pošti na "Ameriška Domovina"
1000 St. Clair Ave. N. E. Cleveland, Ohio Tel. Cuy. Pioner 188

JAMES DEBEVEC, Publisher LOUIS J. PIRC, Editor

ISSUED MONDAY, WEDNESDAY AND FRIDAY

Read by 25,000 Slovenians in the City of Cleveland and elsewhere.
Advertising rates on request. American in spirit Foreign in language only

Entered as second-class matter January 5th 1908, at the post office at Cleveland, Ohio under the Act of March 3rd, 1879.

No. 148, Wed. Dec. 22, 1920

Ob Božiču leta 1920.

Takrat je bila usehnila v deželi za mejo molitev slovenskih mater in onemogel je bil srd razboljenih očetovskih duš. Samo oči otrok so se sijale in so bile polne upanja in svetle, kakor da sanjajo rešenje. . . Gospodu Jezusu pa se je zasmililo ljudstvo raztrgano in razdeljeno, ki je dolgo trpelo in ni dočakalo. Vstal je in šel na pot holm iz rok Stvarnikovih, ko je visel nad zemljami. In se je bil v vasi rodil gospod Matija in ga je oče v košu nesel v mestne šole, in mu je sin pel glorio. Potem pa je pasel svojo čredo 30 let; drugove in družice svoje mladosti, može in žene in njih otroke. Sobotnega večera pa so mu prišli tuji vojaki v hišo, ga uklenili in odvedli, da ne bi več učil kakor je vedel od svojega Boga in od matere, ki jo je ljubil. Presil je poveljnika:

"Signor tenente, samo tako dolgo, da jutri odmašujem." Prosil je zastoj. Ko pa so ga peljali mimo Križane, tam vasi je vzdihnil gospod Matija in pogledal na Križane:

"Zdaj vidim sam, kako jel Pomagaj mi ali pa skrbi za namestnika, da ne bodo ljudje brez Tebe!"

Prav tedaj je bil prišel gospod Jezus do vasice in je vetopil, in nihče ga ni poznal, da ni gospod Matija. In je drugo jutro maševal, molil in učil:

"Kaj ste žalostni? Mari je zbrisana postava, da so sveti udovini mejniki? Mar ne stojijo zapisano: Gorje njim, ki hsih s hsih stikajo in njivo z njivo sklepajo do zadnjega prostora? Zakaj ste malodušni? Zakaj so ugasnile vaše molitve in je onemogla ljubezen vaših src? Može, žene, očetje, matere! Ali ne vidite? Oči vaših otrok so jasne in polne upanja! Oči vaših otrok vidijo rešenje."

In Jezus si je obraz zakril z roko, da ne bi videli ginjivosti, ki je niso bili vajeni pri gospodu Matiji.

Marija, žalostna pribežnica je zahrepenela nazaj v domovine svoje, v tiho cerkev na Mengorah in je vprašala zemljo ljubljeno: Ali smem?

In zemlja je zajela:

"O, Mat! Ne moreš se!"

Marija, žalostna pribežnica, je vzdihnila: "Oh, kdaj bo čas!"

Padla je noč, ginila je v jutru in je bil dan. Takrat je stopil na Mengorski vrh mlad človek in je pogledal v zoro in je razširil roke: "Od vzhoda luč!"

Jek mu je odvrnil: "Od vzhoda pomoč!"

In kakor domotože žalostne Matere je potožilo iz visin: "Ko bo čas!"

Videl sem v sanjah in so stopali pred Jeznega, da bi mu tožili in bi sodil. Prvi je stopil naprej in je rekel: "Dobri! Ne dajo mi obiskati matere za gor!"

Drugi je stopil naprej in je rekel: "Silni! Ukazali so mi sovražiti brata za gor!"

Tretji je stopil naprej in je rekel: "Modri! Tepli so me, ker nisem preklinjal očetovega groba!"

Četrti je stopil naprej in je rekel: "Človekoljubni! V hišo so prišli kakor gostje in so me okradli."

Peti je stopil naprej in je zavpil: "Pravični! Kakor me je mati naučila sem molil, pa so rekli, da ne smem!"

Glas se je vtrgal v molk in tišino, kakor nad brezdnom in dejal:

"Sodili smo vas, pretehtali vašo dela in jih našli prelahka!"

Tretji božič je, odkar je potihnila bojna troblja na evropskih bojiščih. Več kot dve leti je minulo, odkar so se deloma pomirili narodi in ustavili prelivanje krvi. Odmeve vojne podivjanosti imamo sicer še vedno med seboj, in kar ne morejo in ne morejo narodi pozabiti, kar se je vršilo krutih pet let na bojnih poljanah. Rusi, Armenci, Grki, Turki, Ukrajinci in nekaj drugih narodov še ne pozna blagoslova miru. Njim še ni usojeno spoznati resnice, ki se nahaja v pravičnosti brata proti bratu.

Miru pa tudi ne pozna še naš jugoslovanski rod v domovini. Je toda navidezen, ničev, ničesar dobrega obljubljajoč. Orožje dejansko počiva, toda v srcih naših rojakov onstran morja divja boj. Letos so doživeli dva ogromna poraza, ko so zgubili svoje brate na Koroskem, in potem, ko so s sposredovanjem in pomočjo lastnih državnikov morali mirno gledati, kako jim lastna država prodaja 600.000 sorodnikov v sužnjost laškega imperializma. Demarkacijska črta — plot, ki ga je postavila gospoda v Parizu na pritisk imperialistične Italije — stoji še danes in onkraj nje se odigravajo dogodki, ki vpijejo do neba in kličejo po maščevanju. Nič ne dene, da se je naredil "sporazum" in se slovesno podpisal od dveh kraljev, meja je faktično tam, kjer je bila, ko se je sklenilo 1918 premirje. Od Triglava do morja, od Trsta preko Reke do srca Dalmacije vihti svoj šovinistični bič velesila svetega egoizma in s požari ter uničevanjem vseh naših kulturnih zavodov hoče dati "odrešnim" krajem pečat in jih proglasiti kot "integralen del" velike Italije.

Naše ljudstvo pa molči, trpi in čaka. Naše ljudstvo pa ne bo klonilo. Teško in s samopremagovanjem gleda in prenaša krivice: srce se mu krči in jekleni. Prišel bo čas, ko bo to srce, to tako bridko preskušeno srce, zakrčalo in zapelo zmagovalno pesem svoje pravice na zemlji!

Prišel bo dan!

Mora priti.

Mora priti za naš narod veselejši božič pravega miru in bratskega objema vseh bratov, v domovini in zunaj do-

movine, tako kruto odtrgane od nje. Zato pa letošnji božič v domovini ne bo pravi božič, pravi dan bratskega objema in miru vseh bratov, ampak dan pričakovanja za pravi mir in bratsko edinost. In da bi tak božič obhajali v prihodnjem letu je želja slehnega Slovence, slehnega Jugoslavana.

VOŠČILO K NOVEMU LETU!

Vsem članom in članicam Slovenske Dobrodelne Zveze h koncu starega leta želim napisati par besedi, katere naj bi vsi upoštevali v novem letu.

Prvič, vsak naj vsaj enega novega člana pridobi za svoje društvo, ta hujši agitatorji pa vsak vsaj enega vsak mesec.

Drugič, vdeležujte se redno vsak mesec društvenih sej, kajti ako tega ne storite, ne veste kaj se godi pri društvu in organizaciji. Pomagajte obdržati red pri društvu.

Tretjič, prečitajte Zvezna pravila in si jih zapomnite ter ravnajte se tako kakor je zapisano. Poleg tega pa berite tudi zapisnik vrhovnega odbora vsak mesec.

Bratje in sestre, ob novem letu si lahko častitamo, da je organizacija napredovala finančno in v članstvu. Zlasti vsa čast gre očetom in materam ter oskrbnikom, ki so dali vspilati svoje mladje, da se je pričel mladinski oddelek, ki je največja podlaga naši Zvezi, v katero bo začel pridno zahajati ameriški mladež.

Vse se je storilo, da bo ta oddelek tudi na trdni finančni podlagi takoj od začetka. Upeljan je tako, da bo vedno gotova stoprocentna blagajna, brez naklad ali zvišanja asesmentov. Le eno je potrebno, da se vsi poprimemo agitacije za nove člane in članice, in to v mladinskem kakor v odraslem oddelku.

Konečno pa želim vsem članom in članicam srečno, zdravo in veselo novo leto ter ostajam vaš znanpredek Slovenske Dobrodelne Zveze

John Gornik, vrhovni predsednik.

IZ URADA VRH. TAJNIKA SDZ.

Dne 20. dec. je bila zadnja bolniška podpora nakazana za to leto. Radi tega se prosijo vse brate in sestre, ki so prejeli ček za podporo, da nemudoma menjajo čeke, da pridejo do 31. dec. gotovo na banko. Prosi se vsa ostala društva, ki imajo na potnih listih, da jim pišejo, da ponove potne liste za dobo 6 mesecev.

Člani, ki so zaostali s plačilom obresti, se jih obvešča, da je termin že potekel 15. decembra. Vrhovni odbor je sklenil, da se v bodoče plačujejo obresti vsake tri mesece, marca, junija, septembra in decembra.

Vsem članom in članicam ter Mladinskemu oddelku pa želim vse najboljše vesele božične praznike in novo leto 1921, da bi bili še bolj zadovoljni z našim poslovanjem in bi bil napredek Zveze še večji.

Fr. Hudovernik, vrh. tajnik.

PISMA IZ ZASEDENEGA OZEMELJA.

Rakek. 25. novembra 1920.

Draga teta! — Vaš mali listek sem prejela po teti iz Unca, hvala! Pravite, da se malo oglašim, čudno se mi zdi, ko Vam vendar pišem tolikrat, a kakor vidim niste nekaj mojih pisem prejeli, ker mi ne pišete nič o njih.

Gotovo jih je bila zaplenila cenzura, ker sem tako udrihala proti našemu neprijatelju. Danes vam moram zopet poročati naše žalostne razmere, ki so zadele naš ubogi narod slovenski. Menda čitate dovolj po časopisih, a vendar Vam hočem samo bolj natanko opisati, kar še ne veste.

Predvsem Vam sporočam, da smo ravno mi, Rakek in Unec, vzeti izven pasa, pri klopjenji bomo, na hvalo Boga, kakor so bile naše domovine želje, pod krov naše domovine slovenske. Mi bomo vendar tako srečni, da bomo rešeni tlake tujega jarma. A ubogi naši sobratje tam doli skozi do Soče, ki imajo še več narodnega čuta v sebi, kot tukaj mi. Kaj, ali bi se ne zarosilo oko vsakomur, ko so naša lastni bratje tako nečimerno prodali, na katere smo največ zidali in imeli najboljše upanje, da nas gotovo rešijo vse, do prejšnje meje ob Soči. A poglejte bridke prevare. Izdali so nas, prodali kot sužnje. Marsikateri jim kliče prokletstvo. Ubogo ljudstvo toči grenke solze, vzdihuje in je pobito do skrajnosti. Nobene pomoči ni več, kot da je začarano — prokleti! Vsak najmanjši otrok je bil vesel, da pride dan našega odrešenja, naše svobode v lepi zemlji slovenski. A kako bridko je nas varalo vse. Danes vidite tam ljudstvo od najmanjšega do najstarejšega žalostno in črni oblikah. Kaj ni to žalostno, draga teta in stric, ko imata sama dovolj narodnega čuta v sebi? Ali se ni za zjokati? Ko bi ljudstvo znalo, kdaj se pelje tista naša izdajka po celje slovenski zemlji, ne bil bi prišel živ dalje, a srečno je ušel v temni noči, ko ni vedel nič. V Ljubljani je čakalo nabito ljudstvo na napada, celi dan, a pozno v noči se je razšlo žalostno k počitku. O gorjumu, menda mu ne bo sijala več mila sreča na slovenski zemlji. Saj je dobro znal,

zato je odstopil, najbrž bo moral živeti dalje tam doli v oni zemlji, kjer je storil krivico našemu slovenskemu narodu. Bil je gotovo dobro podplačan, da bo lahko vseeno živel, pač pa ne mirno nikdar več — vest ga bo morila. Naj bo dovolj o tem, pojdem nazaj k nam na našo mejo. Vediti, da bomo stali ravno tu na meji, kjer bo šla pod Javornikom in Rauberkomando. Kakor vidite, bomo mi srečno izvzeti ven. Seveda čez nekaj let bodo pa nas iznova pozdravljali kanoni in porušena bodo naša domovja. Počemu so se sedaj borili tako silovito naši slovenski fantje in moške. Ubogi naš narod, ki mora biti vedno tako tlačjen od nek daj, kdaj mu posije solčni žarek svobode, menda res nikdar več. Ubogo ljudstvo se bo gotovo izseljevalo iz rodne zemlje pod naš krov.

Do sedaj živimo dobro, hvala Bogu, a potem, kot se čuje, bo tudi tam lepo samo, da se vse uredi, posebno ta ničvredni denar. Pravijo, da bo tu potem še večji promet z vsem, nastavljeni bodo mnogi orožniki, finančna straža, še celo glavarstvo, da bo tukaj, kjer je ravno meja. Vas iskreno pozdravlja

Krista Fatur.

Bazovica. — Dragi brat. — Vidi se mi čudno, ko mi pišeš, zakaj da nič ne pišem. Gotovo odpošljem vsaj vsak mesec po eno pismo, tri sem poslal še celo registrirano. Gotovo jih je zaplenila cenzura, ali pa so se zgubile. Tukaj je kaj slabo. Letina je bila strašno slaba. Nekateri je pridelal malo repe, drugi nič. Dežja ni bilo tri mesece skupaj popolnoma nič. Ah, kolikokrat se pokesam, da nisem ostal v Ameriki. Letina je bila slaba, zraven je pa še vse drago. Poleg tega nam pa še vse dele. 10-20 deka moke na tene, bele nič, riža dobimo enkrat na mesec. Vsako stvar nam dajo po nekaj na osebo. Vode že ni tri mesece v nobenem kalu, in v nobenem vodnjaku v Bazovici. Samo pri cerkvi, kjer priteče iz Krasa. Ako še to zmanjka, pa bomo morali iti ponjo v Sočo, ali v morje. Iz Lokve hodijo v Bazovico po vodo. Seno je sedaj po 40-45 lir kvintal. Slabo je za

one, ki imajo kakšno kravo. Italijanski praznikov imamo kot zlodja in laške zastave plapolajo na obeh bolah vedno. V šolah uče se slovensko in laško. Kakor veš, sedaj smo prodani. Sedaj ni več Slovencev tukaj, smo "Italijani", zahvala za to gre Trum biču in Vesniču. Tako toraj, Slovencev ni več: Tukaj smo Italijani, v Jugoslaviji so pa Srbi. Ako si narod ne bo pomagal sam, voditelji ga gotovo ne bodo rešili. Pa naj zadostuje za danes. N. N.

Cleveland, O. dec. 20. —

Dragi mi rojaki po širni Ameriki in tudi na ono stran potoka. Voščim vam vsem srečne in vesele božične praznike in Novo leto, da bi bilo boljše kot je bilo preteklo, no pa vsaj ne more biti slabši.

No, dragi mi rojaki, kaj ne da vam je že dolgčas, ko me ni tako dolgo na okoli. A zdaj je zima in ne grem ven, dokler kukovica ne bo zapela, takrat bom pa že spet prišel pogledat. Seve, malo dolgo bo za čakati, ker dostim so že cajtenge potekle in zdaj v dolgih, zimskih večerih je pa težko brez našega časopisa. Jaz vam svetujem da kar sami pošljete naročnino, da ne boste v najboljših časih brez berila. Kar pojte na pošto in napravite money order, ali ček in ga denite v pismo in ga pošljite meni, ali pa naravnost na naš list. Vam povem, da naš gospod urednik so zelo partiklih, če ni groša takoj cajtenge vstavijo. Seveda to ni lepo, pa gospod so gospod, kaj si hočemo pomagati. Najlepše in najboljše je, da kar sami pošljete, katerim je potekla naročnina.

Ja pa ta šmentani Rozinov Jaka, me pa kar goni, da moram prec iti okoli, pa še zdaj pozimi, no, lep svetnik je. Takoj se skregava. "Pa ti pojdi," mu pravim. Pa še v Minnesoto me sili. Jaka, ne boš kaše pihal, tam so volkovi, zdaj ne grem pa ne grem, poprej ne, da bo kukovica pela. potem pa ja. Drugi pot vam bom pa še nekaj povedal, za danes je dovolj. Kateri ne dobiva redno lista, ali je sploh kaj narobe, naj mi blagovoli naznaniti. Rad vam postrežem. Voščim vam še enkrat vsem skupaj vesele praznike in srečno Novo leto.

John Grdina, zastopnik, "Ameriške Domovine", 1207 E. 60. St. Cleveland, O.

Newburg, Cleveland, O. Malo čudno se vam mdo, kaj ne, ko dobite ta dopis v roke. (Zakaj pa. saj smo jih vajeni? Op. ured.) Božič se nam vedno bolj približuje, in kmalu nastopi zopet doba koncertov, iger in drugih takih veselic. Tukajšnje društvo "Zvon" bo prvo, ki priredi svoj drugi koncert in sicer v nedeljo 26. dec. koj drugi dan po božiču. Gotovo se še ljudje spominjajo prvega koncerta dr. Zvon. Akoravno je dvorana Slov. Nar. Doma velika, pa je bila napolnjena do zadnjega kotička. Ravno tako je tudi sedaj. Dr. Zvon pričakuje velike udeležbe, kajti program je bogat, kar bo razvidno v listih. Toliko o koncertu.

Dne 2. jan. 1921 priredi dr. sv. Ane igr "V Ljubljano jo dajmo". Uloge so v dobrih rokah, in upati je, da bodo igralci in igralko častno rešili in rešile svoje vloge. 9. jan. pa pride "Debeluhar" na vrsto. Ko je dr. Zvon priredilo omenjeno igr 7. nov. je bila dvorana nabito polna, in sedaj bo to igrozopet igralo dr. Zvon v korist Slov. Nar. Doma. Kdor jo je enkrat videl bo gotovo zopet navzoč in bo tudi svojega

(Dajte na 5 strani)

CUNARD LINE Božična plovba

S. S. SAXONIA, 14.000 TON,

Odplove iz Halifaxa 24. jan.

Najboljši parnik ki odplove 22. januarja 1921

Cena II. razreda \$180.00

Cena III. razreda \$125.00

in \$5.00 vojnega davka.

Direktno v Hamburg. Cena 3. razreda:

Oderburg via Hamburg \$129.20

in \$5.00 vojnega davka.

V vašem mestu je lokalni agent. Pojdite k njemu.

Za Božič.

Ako želite, da pride vaša denarna pošiljatev ob pravem času v staro domovino, da se izplača vašim dragim za božične praznike tedaj se poslužite našega denarnega zavoda, ki je po svoji stari zanesljivosti najbolj poznan Slovincem kot najbolj zanesljivi zavod za pošiljanje denarja.

Izplača direktno v Ljubljani.

V močni zvezi smo s pet največjimi ljubljanskimi bankami, imamo pa tudi zveze s celo Hrvatsko in ostalo Jugoslavijo. Drafte izplačuje Slovenska Banka v Ljubljani.

Pri nas dobite vsa pojasnila glede potovanja v staro domovino in smo zastopniki za vse prekomorske črte Premoženje te banke znaša šestindvajset milijonov. Vložite svoje prihranke v to močno in varno banko.

Odrpito od 9. zjutraj do 7. zvečer vsak dan.

The Lake Shore Banking & Trust Co.

E. 55th ST. & ST. CLAIR AVE.

IN ŠEST DRUGIH PODRUŽNIC.

CUNARD ANCHOR LINE

PARNIK CALABRIA ODPLOVE 28. DECEMBRA

DUBROVNIK IN TRST

CENA 3. RAZREDU:

DUBROVNIK . . . \$125 TRST \$115

in \$5.00 vojnega davka.

S. S. CARONIA ODPLOVE 15. JANUARIJA

20.000 TON DO

V NEAPOLJ

Cena 3. razreda Trst via Neapoli \$104.50

in \$5.00 vojnega davka.

V vašem mestu je Cunard Anchor Line zastopnik. Pojdite k njemu.

Bila sem bolna na srcu celih 5 let. Poiskusiła sem mnogo zdravnikov a vse zaman. V obupanju sem se še obrnila na slovenskega zdravnika kiropraktike

Dr. Alb. Ivnik-a

6408 ST. CLAIR AVE.

ter popolnoma ozdravela v teku enega meseca. Njega zelo priporočam rojakom in rojakinjam. MARY UMEK.

5572 Carry Ave.

NAZNANILO PRESELITVE.

Dr. Župnik se je preselil z zobozdravniškim uredom od 6127 St. Clair Ave. na 6181 St. Clair Ave. na vogal 62. ceste, nad novo slovensko banko, glejte vhod na 62. cesti. Glejte na napis

DR. ŽUPNIK

Ako hočete zanesljivega zobozdravnika, obiščite dr. Župnika, ki se osebno zanima za vsakega bolnika. Dr. Župnik prakticira že sedem let v tej okolici. Zbogotavlja. Sloja jači, neslega tlači. Uradna ura: od 8:30 zjutraj do 8:30 zvečer. Ob nedeljah od 8:30 - 12 Najni slučaji vsak čas. Pokličite Crest 709 L

NAZNANILO.

Naznanja se članom Jugosl. N. Doma v Euclid, O. da se vrši seja 4. nedeljo ob 2. uri popoldne. Toraj so problem vsi člani, da se te seje udeležijo brez izjemo. Na seji se bo prebral kolektivni račun, kakor tudi pravila se bodo brala, da boste vedeli, pod kakim sistemom bomo znanprej poslovali. Prošena so tudi vsa tukajšnja društva, iz Euclid in Nottinghama, da greste jugoslovanskemu Narodnemu Domu na roke, kakor bo šel tudi J. N. Dom vsem društvom. Ako pomagamo edrugemu, nam je napredek zagotovljen. Sloja jači, neslega tlači. Opozorja se tudi vsa jugoslovanska društva v Clevelandu in Collinwoodu, da se še sedaj oddajajo dvorane J.N. D. za polne veselice. Sedaj je čas, da si izberete boljše nedelje. Odbor J. N. Doma bo skrbel za vse potrebne na-

prave, da se cenjenim društvom olajša pri prireditvi veselice in drugih zabav. Cenjena društva bodo oprostil, ker v začetku ne more biti vse tako pripravljeno, da bi vsem ugajalo, ker vsak začetek je trnjeva pot, kar vam je znano. Iz lastnih izkušenj. Toraj vsi člani na sejo v nedeljo 26. dec. ob 2. uri popoldne. Odbor ima tudi znaka J. N. Doma, katerega bi moral vsak član in članica imeti. Cena \$1. Jugoslovanski Narodni Dom priredi veselico na Silvestrov večer. Tem potom so vabljena vsa slovenska in hrvatska društva in sploh vsi jugoslovani v Nottinghamu in Euclidu, da posejijo to veselico. Za lažne in ježne in druge zabave potrebne bo obilno preskrbljeno. Posebno bodo domače klobase s kislim zeljem. Pridite, da se pripravite.

ODBOR J.N.DOMA (148)

(Hladilovanje je čisto strani)
prijateljja pripeljal s seboj. Debeluhar bo že skrbel, da bo zopet dovolj smeja in šale. Toda naj končam, da se ne oglasijo škarje.
Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem!
M. Rakar.

— V četrtek, 23. decembra bodejo na Common Pleas sodniji, v sobi sodnika Manuel Levine dobili sledeči rojaki državljanske papirje: Jakob Makovič, Frank Paučnik, Chas. Verant, John Podražaj, Jos. Samich, Miha Suhadolc, John Knez.

KOLIKO JE DRŽAV NA SVETU.

Liga Narodov je pri svojem zadnjem zasedanju v Ženevi, Švica, izdala sledečo statistiko narodov in držav sveta. Sledeče države so bile originalne članice Lige Narodov: Anglija, Francija, Italija, Japonska, Belgija, Bolivija, Brazilija, Kitajska, Kuba, Grška, Guatemala, Južna Afrika, Avstralija, Kanada, Hayti, Liberia, Peru Poljska, Portugalska, Jugoslavija, Rumunija, Siam, Čehoslovaška, Uruguay, Indija, New Zealand, Egipt, Oreja, Hedjaz. Sledeče države so se pozneje pridružile Ligi Narodov: Argentina, Chile, Colombia, Danska, Nizozemska, Norveška, Paraguay, Perzija, Salvador, Španska, Švedska, Švica, Venezuela. Sledeče države so prošle Ligo Narodov za vstop in se je dovolil: Finska, Costa Rica, Luksemburška, Avstrija, Bulgarija, Albanija. Sledeče države so prošle za vstop, pa niso še članice: Estonija, Georgia, Islandija, Letvija, San Marino, Ukrajina, Armenija, Lichtenstein. Sledeče države niso še v Ligi: Zjed. države, Nemčija, Rusija, Turška, Mexico, Honduras, Afganistan, Nepal, Panama, Nicaragua, Abesinija, San Domingo, Ecuador, Ehtan, Oman, Tunis, Zanzibar.

Umrl je Skofji Loki v soboto 20. nov. Karl Kemperle. Umrla je na Vel. Poljanah poštna upraviteljica, gđe, Ana Picek, ki je kaj zvesto opravljala svojo težko službo in poleg tega sama stregla svoji nad 80 let stari materi, katera že več ni mogla iz postelje.

Aretacija carinarjev v Dalmaciji. Kakor poroča "Trgovinski glasnik", je mini. trgovo vino poslalo svoje inšpektorje v Dalmacijo, da pregledajo tamošnje carinarice. Pri tem pregledu je bilo aretiranih več carinarjev, ki so spoznavno s tujimi denarnimi zavodi vtihotapljali tuj denar.

Neveste in družice,

ki želijo biti lično opremljene, imajo na razpolago dobro izvežbano moč v tej stroki, ter vas vsestransko zadovolji z delom.

Izdelujem na roko pajčolane, (šlajerje) lično in po vašem okusu.

Cene zmerné.
Pokličite po Bell Phone: NOTTINGHAM 439 - R, ali pišite.

TONICA GRDINA,
18115 NOTTINGHAM ROAD

NAPRODAJ JE AVTOMOBIL REO modela, speed wagon 1918, v dobrem stanju, 413 Caxton Bldg. telefon: Main 6177, Central 7591-R. (149)

ISCE SE mala GARAZA za malo strojno tovarno. Pilaše na W. P. 5211 Luther ave. (149)

JAVNA ZAHVALA:
Slavonic Immigrant Bank
436 West 23rd St. New York, N. Y.
Cenjeni gospodje:—
Dne 22. septembra sem od vas prejela potrdilo, da ste poslali v moj imen Mariji Mihelji v Gradac na Dolenjskem Bela Krajina znesek od K 2143 a danes sem pa dobila prejemno potrdilo imenovane gospe in vidim da je dne 14. oktobra prejela njen denar brez kakšnega odbitka za stroške.
Ker ste izplačali denar v tako kratkem času, se čutim dolžno, da se vam izrazim zahvalam in da vas vsem, s katerimi pridem v dotik, najtopleje priporočim.
S prijaznim pozdravom
MARIJA MIHELIC, Box 40, Manville, N. J. dne 20. nov. 1920.

Varujte svoje otroke pred vnetjem ušes, sinusa, kašlja in t. i. m., da imate v hiši vedno

SEVERA'S Cough Balsam

(Severov Balsam za pljuča). Povzroči naglo odzgod, delo dihanja lažje in naravno lajša vsako komplikacijo. V dveh mesecih, 50c in 1.00.

Navadni kašelj, ki ni takoj u-
stavljen, lah-
ko povzroči resne bolezni, toda

SEVERA'S COLD AND GRIP TABLETS

(Severovi Tableti proti prehladu in gripu) so samski na odzgod pri prehladu in gripu. Odrasli razne bolezni in preprečijo grip ali influenco. Po vseh lekarnah. Cena 50c.

W. F. SEVER & CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

IZ URADA TAJNIKA dr. Carniola Tent 1288, The Maccabees.
Tem potom pozivljam vse one člane ki so vpeljali nove člane k društvu, da se gotovo udeležijo seje dec. 28. ker jim želim izročiti iz jednote dobljeno nagrado za njih trud. Foraj prosim se, da se zglasite, ker je "keš".
Z bratskim pozdravom
JOHN TAVCAR, tajnik.

PEC NAPRODAJ za premož na 4 gorilnice (rinke). 1193 E. 60. St. (149)

VEČ FANTOV se sprejme na hrano in stanovanje. 6120 Glass ave. (148)

VEČ FANTOV se vzame na stanovanje in hrano ali brez hrane. 5126 Superior ave. T. Bosick. (148)

National Drug Store!
SLOVENSKA LEKARNA
Vogal St. Clair ave. in 61. ces. a. S posebno skrbnostjo izdelujemo zdravniške predpisanealogi imamo vse, kar je treba najboljše lekarni.

!! Slovenski plumburji !!
MILAVEC & BUNOWITZ CO.
1043 E. 61. St.
Izvršujemo vaa plumburska dela, napeljavo kopališč, sinkov, stranišč in drugo, napeljavo kanalov (sewer work). Vse delo je prvovrstno in ceneno so jako zmerno.
(Jan.)

Slavonic Immigrant Bank,

436 WEST 23rd STREET,
NEW YORK, N. Y.

GLAVNICA \$100.000.00 — ZALOŽNI (REZERVNI) FOND \$30.000.00

USTANOVLJENA PO POSTAVAH DRŽAVE NEW YORK
Telefon: Watkins 7790

POŠILJA DENAR V STARO DOMOVINO najcenejše po dnevnih tržnih denarnih cenah. IZPLAČUJE GA, kljub obstojem slabem železniškim in poštnem prometu v Evropi, TEKOM TREH TEDNOV naslovnikom v domovini in dobiva od njih lastnoročno podpisana prejemna potrdila v TEKU ŠESTIH TEDNOV, katera pošlje pošiljalcem denarja. NAKAZANI DENAR se izplačuje naslovniku v celem znesku brez odbitkov za kakšne stroške.

ZA TOČNA IZPLAČILA jamči s celim svojim premoženjem.
Razun najhitrejšega in najtočnejšega pošiljanja denarja v staro domovino, prodaja

PARNIŠKE LISTKE

preko Atlanskega, Oceana, Sredozemskega in Jadranskega Morja po odrejenih cenah. Pobruga se za svoje potnike, njihovo prtljago, udobna prenočišča v domačih hotelih ob primernih cenah in za vse ostalo pri potovanju. DOBIVA POTNIKE IZ STAREGA KRAJA in daje vsa pojasnila o tem brezplačno. Priporoča se rojakom, da se v potrebi obrnejo nanjo v svojem maternem jeziku.

Slavonic Immigrant Bank

436 WEST 23rd STREET,
NEW YORK, N. Y.

Izvanredno znižane cene za božične praznike.

\$13.50 moške svilene srajce	\$9.00
po	
\$12.00 moške svilene srajce	\$8.00
po	
\$40.00 moške obleke	\$20.00
po	
\$18.00 obleke za dečke	\$12.00
po	
\$12.00 obleke za dečke	\$8.00
po	
\$17.25 suknje za dečke	\$11.50
po	
\$15.00 suknje za dečke	\$10.00
po	
\$5.00 moške kravate	\$3.00
po	
\$4.00 moške kravate	\$2.50
po	
\$3.00 moške kravate	\$2.00
po	

BELAJ & MOČNIK,

6205 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio

POLNA MIZA

Pripravljaj si jo s tem, da si boš zidal izdatno hranilno vlogo pri SLOVENSKEM STAVBINSKEM in POSOJILNEM DRUŠTVU, ki plačuje obresti po

5%

in ki je zanesljivo podjetje. Denar je varno naložen ter se ga more dvigniti kadarkoli se ga rabi.

Slov. Stavbinsko & Posojilno Društvo,

6313 St. Clair Ave.

CUNARD LINE

S.S. Aquitania, 25. jan.

46.000 ton

Za Cherbourg in Southampton

Tiket se prodaja naravnost do HAMBURG in PASSAU

Cena 3. razreda:

Hamburg via England ... \$125.00

Passau via England ... \$129.00

in \$5 voj. davka.

V vašem mestu je lokalni agent. Pojdite k njemu.

CUNARD-ANCHOR LINE

S. S. ITALIJA

Odplove 20. jan. v DUBROVNIK in TRST.

Cena 3. razreda:

Dubrovnik \$125.00

Trst \$115.00

in \$5 vojnege davka

S. S. PANNONIA

Odplove 22. jan. v DUBROVNIK in TRST

Cena 3. razreda:

Dubrovnik \$125.00

Trst \$115.00

in \$5 vojnege davka

V vašem mestu je Cunard-Anchor agent. Pojdite k njemu.

Premislite dobro, komu boste vročili denar za poslati v stari kraj ali pa za vožnje listke

Sedaj živimo v času NEGOTOVOSTI in ZLORABE, vsak skuša postati hitro bogat, ne glede na svojega bližnjega. Rasni agentje in zakotni bankirji rastejo povsed, kakor gobe po dežju.

V teh časih se stavi v denarnem prometu nepričakovane zapreke starim lekulnim in premožnim tvežem; kako bo pa malim neizkušenim sačetnikom mogoče izpolniti svoje neutemeljene obljube, je veliko vprašanje.

Naše denarne pošiljave se zadnji čas primeroma sedanjim razmeram v Evropi dovolj hitro in zanesljivo izplačujejo.

Denar nam poslati je najbolje po Domestic Postal Money Order, ali pa po New York Bank Draft.

Frank Sakser

82 Cortlandt St.

New York, N. Y.

X-zarki preiskava za \$1.00

Če ste bolni, brez cene kaj je vaša bolezen, ali koliko ste že obiskali različne zdravnike.

Nikar ne izgubite upanja, ampak pridite k meni

Jaz zdravim vankovratne (specialne) boleznih in čim, najdeno pa boleznih krvi, tudi ledvice, obisti, jetra, pljuč, mišice, srca, nosu in grlu. S pomočjo X-zarkov, elektricitete in mojih najboljših sodobnih orodij, boste postali boljši v najkrajšem mogočem času.

Pri nas ni nobenega ugibanja.

Skrivnost mojega uspeha je moja skrbna metoda preiskave, da doženem, kaj vas boli, jaz računam X-zarke, stroj, mikroskop in kemično analizo ter vse sodobne metode, da preužem vzrok vašega trublja.

Ali ste slabič? Pridite k meni, jaz vam pomagam!

Moje posebno preučevanje metod, ki se rabijo na evropskih klinikah v Berlinu, Londonu, Dunaju, Parizu in Rimu in moja dvajsetletna skušnja v zdravljenju akutnih in kroničnih boleznih mišic in čim, mi daje prednost pri zdravljenju in moji uspehi so bili jako zadovoljivi.

Jaz rabim veliko krvno šredstvo 606 in 914.

Vse zdravljenje absolutno brez bolečin. Vi se lahko sanocete na počitnice mnenja, počitno postrežbo in najboljšo zdravljenje za ceno, ki je morate plačati.

Če je vaša bolezen neozdravljiva, vam takej p. vam. Če je ozdravljiva, boste ozdravili v najkrajšem času. Govorimo slovensko.

DOKTOR BAILEY "SPECIJALIST"

5511 Euclid Ave. blizu 55. ceste Room 222. Drugo nadstropje.

Uradne ure od 9:30 zjutraj do 6:00 popoldne in 10 do 1.

Cleveland, Ohio

Baileys

THE BIG STORE ONTARIO PROSPECT

\$5.95 do \$8.95 Bluze

Najnovejše Georgette bluze, s pentljo zadaj ali tuck-in vzorci, nežno okrašene z biseri v kontrastnih barvah ali pa s čipkami, sprejaj in zadaj. Modeli so z dolgimi rokavniki ali kratkimi, z okroglim ali V vratom. Te bluze dobite sedaj po izvanredno znižanih cenah. Ne zamudite te prilike.

\$3.50

ČISTO VOLNENI JOPIČI (SWEATERS) — Ti jopiči so tako gorki in udobni kakor so v resnici krasni, in jih prav lahko nosite namesto bluze, ker popolnoma pristojte. Imajo dolge valjčne ovratnike ter rokavnike, ki se lahko zavijajo nazaj. So rjave, črne in buff barve.

\$3.95

Baileys — Tretje nadstropje.

Njej za darilo — Kožuhovina

\$19.50 in \$35 POSEBNA KOŽUHOVINA okoli vratu, delana iz kože japonske lisice, rdeče lisice, Jap wolf, mink, Kolinsky in enako blago, ki je izvanredno gorko in dragoceno. Posebna razprodajna cena po

\$14.95

\$29.50 do \$34.50 FUR SETS ZA GOSPODIČNE, — iz naravnih lisic, Lucille taupe ali black Jap wolf, z jako primernimi okraski

\$9.95

\$8.95 do \$11.95 FUR SETS ZA GOSPODIČNE — hermelin coney, naravni coney, kit coney, tibet, tigriški coney, seti z novimi efekti ter okroglimi mufi. S svilu podvlečeni

\$7.95

OTROČJI 15.95 do \$7.95 FUR SETS, rjavi coney, hermelin, coney, naravni, rdeči, kit ali tigraški, spravljeno v božičnih škatuljah.

\$4.95

FURS SETS ZA GOSPODIČNE, iz kože bele Islandske lisice, tibet, hermelin, coney naravni coney ter verigrane kože, jako lepi izdelki, ki vam bodo gotovo ugajali.

\$12.95

\$11.95 do \$14.95 FUR SETS ZA GOSPODIČNE, — v naravno rdečem, naravnim coney ali tigraški coney, veliki ovratniki in mufi. S svilu podvlečeni

\$9.95

Baileys — Tretje nadstropje.

JAVNA ZAHVALA!

Slavonic Immigrant Bank
436 West 23rd St. New York, N. Y.
Cenjeni gospodje pri banki:—
Trde dva meseca septembra sem poslal po vas par tisoč krog Ljubi Cavič v Male Vasaevce, Križevac na Hrvaškem. Danes sem pa prejeli prejemno potrdilo da je ona dne 20. septembra prejela poslani ji denar v celoti brez kakšnega odbitka za stroške. Ta denar je prišel prej k izplačilu kakor sem mislil in zato se vam izrazim najlepše zahvaljujem in vas priporočam še vsem drugim rojakom, da naj se na vaša točno in hitro poslujoče banko obračajo. Ostajam s spoštovanjem vaš JANDRE MILJANIC, Gaultey Mills W. Va. P. O. Box 2, dne 8. nov. 1920.

ISCEM primerno STANOVANJE, obstoječe iz 3-4 sob za novoporočence med 55. in 79. cesto Vpraša se v upravni listi. (150)

ISCSE SE STANOVANJE 3-4 sobe s kopališčem med 55. in 71. cesto, med St. Clair ave. in Superior ave. Kdor ima kaj naj naznani na upravni listi. (149)

Visoska kronika

Dr. Ivan Tavčar.

"Le kriči, nič se te ne bojim, hudičeva mati! Kadar pogineš, bomo že skrbeli, da te s kolom prebodemo prej, kot te zakopljemo za plot! Potem pa glej, kako boš uha-jala z groba, ti ostudna coprnica!"

"Prej kot misliš," se je togočila Špela, "te bodo žrli črvi, veliki, beli črvi, ker si se lotil dekle pravega Boga!"

Nato se je s prijazno besedo obrnila k meni:

"Ti si pameten! Ti boš dober gospodar na Visokem in veliko boš pridelaval. — Tvoja bisaga je široka in nabasana. Morda imaš kaj žganja v njej? Privoščil mi ga par požirkov!"

Res sva imela žganje pri sebi, in da si ne nakopljem njene jeze, sem ga ji natočil v leseno skledico, iz katere je prej pila vodo. To skledico sem napolnil skoraj do polovice s pekočo pijačo. In sedaj sem se čudil, kako urno in kar v eni sapi je izpila natočeno žganje. Takoj sem vedel, da ga je v življenju že obilo popila.

Hvalila me je in klicala name vse milosti zveličanih skakavcev, ki so nekaj na svetu postavljali tempeljne in plesali v čast ljubemu Jezusu.

Kaj sem tudi hotel storiti? Lukež je sicer grdo gledal, ker se tudi sam ni ogibal žganja. Ali taka ženska, ki ima gotovo zveze s hudičem, nam lahko veliko škoduje, bodisi da nam zagovori brejo kravo, bodisi da nam napravi črne oblake in točo, katere potem vse razbije, kar je bilo sejanega.

Bog ne daj, da bi gospodski, katere nam je od Boga postavljena, kaj očital! Dobro skrbi za nas; ali vendar ne morem molčati in izreči moram, da se premalo meni za take hudobne stare ženske ki so s hudičem v zvezi in katerih je več na svetu, kot mislimo. Če bi se nam kako noč odprle oči, videli bi med njimi dosti znank, ko jahajo pod nebom okrog. Vi pravite: utr-nila se je zvezda. Pa ni res. Takrat pade taka ženska, ki se svoje službe še ni privadila, z metle, prej pa kot buti na zemljo, jo vjame satan, da si ne polomi kosti.

To je bilo moje prepričanje tisti dan, ko sem skakavki, Špeli Ocepki, natočil svojega žganja.

Gospod Jezus ni bil zadovoljen s tem prepričanjem in v svoji pravičnosti je poslal name bridko in trnjevo pokoro.

Kakor je bila prej skakavka omagala vsled plesa, tako je omagala sedaj vsled pijače. Zaspala je.

Takoj sta bili pri njej mlajši tovarišici in z veliko spret-nostjo sta pretipali krilo in vse dele njene revne obleke, kjer bi bil lahko vsit kak de-nar. Pritipali pa nista ničesar, ker je bila Lukeževa beseda prazna beseda in tja v en dan izrečena.

Ciganka je očitala Lukežu, da je lagal, ko je čenčal o ce-kinih, ki naj bi bili vsiti v skakavkino obleko. Hotela je, ker v obleki ni ničesar iz-teknila, na drug način zaslu-žiti. Obrnila se je k hlapcu z besedami: "Plačaj sold, pa ti pregledam roko!"

Sold je bil za Lukeža že vi-sok denar in še pri plesih ga ni nikdar rad plačal. Zatorej je zaprosil:

"Izidor, plačaj! Taki vražji babnici ni varno kaj odreči."

Ker me je pregrešna rado-vednost premotila, plačal sem ženski dva solda, da bi tudi meni vedeževala.

Pregledala je najprej Lu-keževo roko ter brskala s pr-sti po njegovi dlani.

"Brate," je vzkliknila,

"globoko si brodil po krvi, da je kar čudno, da se nisi vtopil v njej; tudi kri žensk in otrok je vmes."

Lukež se je odrezal:

"Kaj čenčáš? V naši dolini ve vsak, da sva bila s Polikar-pom v nemški vojski. Da tam nisva rož trgala, ve vsak otro-čaj. In ti bi tega ne vedela?"

Ali ženska mu ni izpustila roke ter je še dalje opazovala njegovo dlan. Končno je slo-vesno izpregovorila:

"Ne streljaj, brate, ne stre-ljaj in naj se še tako tolče po vratih! Ne streljaj, da ne ustreliš sebe!"

Hlapec ji je iztrgal roko ter zagodrnjal: "S čim naj streljam? V gorenji hiši visi stara mušketa, ki že deset let ni bila nabasana. Nisem ne-umen, da bi s to streljal! — Odlašaj!"

Ciganka se je živo zasm-ejala ter posegla po moji roki. Tudi meni je s prsti preme-ri-la črte na dlani ter izprego-ovorila:

"Revež, tvoja roka tiči v človeški krvi, ki je pa nisi sam prelival. Ali delal boš pokoro za to kri in nobena želja se ti ne izpolne na zem-lji! Pot, ki jo hodiš danes, je prazna pot."

Nisem v stanu popisati, kako mi je zatrpalo srce, ker sem slutil že prej v svoji du-ši, da mi bo delati pokoro za očetove grehe!

Ciganka je opazila, da sem prepadel. Ker se je veselila moje groze, je še dostavila:

"Umrli boš, in ko boš umi-ral, bo prestreljeno tvoje te-lo!"

Tedaj je zaklicala tovariši-ca: "Najin mož prihaja!" Ti dve grdobi sta imeli torej sku-paj enega moža!

Iz zelenega grmovja je pri-korakal cigan Dušan, ki sva ga bila poprej motila pri lo-vu. Na rami je nosil srnjaka-kozičja, katerega je bil ven-dar zalotil v tistem gozdu.

Mož dveh žen je vrgel svoj plen na travo; pušica je tica-la živali v vratu. Naju ni po-gledal. Legel je na tla in zar-jul: "Jesti!"

Obe njegovi ženi, tako ci-ganka, kakor druga — pozne je sem izvedel, da je bila hči dobrega gruntarja v Selški dolini in da jo je s ciganom popihala od doma poštenega očeta — sta bili kar v hipu zgolj ponižnost in postrežlj-i-vost.

Ciganka se je sladkala:

"Najprej nekaj posebnega! Ali molim te, Dušane, da se ne huduješ, če bi ne bilo do-bro!"

Pristavila je še: "Na te sem mislila, ko sem kradla." "Ajdi k vragu!" je Godr-njal Dušan. Tudi ona se je razburila ter odgovorila jez-no: "Boš pa pustil, če ti ne bo všeč! Dotakniti pa se me nikari, ker bi se branila!"

Nato je nadaljevala:

"Ta Felenič, ki v Seleih mašo bere, ki vse ve, ki zdravi ljudi in mlade prašičke, ki se razgovarja s teletom v kra-vi, je dobil z Nemškega ali bogve odkod neko novo repo, ter pripoveduje, da je to naj-boljši sadež, kar jih je Bog ustvaril! Na vrtu, kjer si mu spomladi ukradel velikega petelina, je nasadil to zelišče v dolgih vrstah. Zadujo noč sem poruvala nekaj vrst in danes sem ti skuhalo to novo jed, Dušane dragi!"

"Ajdi k vragu!" je bil eiga-nov zopetni odgovor.

Ciganka je molče iztresala iz lončka, katerega je bila že pred nekaj časom odstavila od ognja, novo jed v skledo ter vse skupaj postavila pred svojega ožganega moža. Ko-likor sem opazil, je bila na-sula ciganka v posodo nekaj takega, kar je bilo podobno šiškam, kakor rastejo na na-ših hrastih, samo da so bile

nekaj debelejšje in ne tako rjave.

Cigan Dušan si je napolnil usta, pa je takoj močno za-kričnil, bodisi da je bila jed prevroča ali pa zoprnega okusa. Z nogo je sunil v skle-do, da se je prevrnila in da so siške zletele na vse strani.

Nekaj jih je priletelo tja, kjer sva midva ležala, in Lu-kež je pograbil dve ali tri, ker ga je gnajla radovednost, nakateri so tisti čas bofehali Poljanci in Poljanke. Nasta-la je zmešnjava. Cigan se je od jeze dvignil, a v tistem hi-pu sta se njegovi ženi oboro-žili z gorjaci. Če se je po-tem vnel pretep, je Dušan prejkome ukrotil svoji bab-nici, padla pa je gotovo mar-sikatera gorka tudi po rjav-kasti njegovi koži!

Ali midva nisva čakala, marveč sva pobrala svoji bi-sagi ter urnih nog odhitela po stezi. Bila sva že precej daleč od pregrešne družbe, ko sva se nekoliko odsopla in oddahnila.

"Kaj misliš, ali bi ne bilo prav, če tudi midva pokusiva župnikovo repo?" Na odprti dlani mi je molil Lukež tri šiške, katere je bil prej odne-sel ciganu.

Vzel sem eno. "Čemu ne, saj je zrastle na krščanski zemlji!"

Ali grizljaj je bil plevak, brez vsakega okusa in tanka kožica je ticala v njem, ki se je neprijetno prijemala zob, tako da sva bila vesela, ko sva s težavo vse skupaj zopet spravila iz ust. Izrekla sva sodbo, da gospod župnik Fe-lenič to novo repo ne bo odrešil Selške doline!

IV.

Še dolgo časa in po hudi vročini sva hodila ter prav pridno pila iz studencev, ki so pogosto močili najino ste-žo. Tu sva se srečala z bera-čem, tam pa naletela na pa-stirja, ki je čuval drobnico. Povpraševala sva, če sva na pravi poti, ker bi bila lahko zašla. Popoldne je bilo že do polovice poteklo, ko sva do-spela do dvorca sredi lepo obdelanega sveta.

Tu sem se je bil naselil Je-remija Wulffing ter si napra-vil novo domačijo; gotovo je delal pridno in težko, ker je moral prekopati dosti sveta. Postavil si je novo hišo, ki se je čedno razločevala od koč, katere opaziš po tem hribov-

ju. Hiša, da si lesena, je bila dosti višja od hiš v naši dol-i-ni. Pri vstopu ti ni bilo treba upogniti telesa, da nisi trčil z glavou v strop, in prav lahko si sopal, ker je bilo dosti zra-ka v tem bivališču.

Prvi hip sva mislila, da ni nikogar doma. Nato sva pa-le opazila, da je sedela za ve-liko mizo stara ženska, popol-noma sključena; na obrazu guba pri gubi, drugod pa sa-ma kost in koža! Tu in tam je zamahnila z velo roko po nadležnih muhah. Izprego-ovorila je nekaj besed, katerih nisem umel, ker je bila ta nemška govornica podobna škripanju kolesa, kadar s te-žavo teče po ostrem kame-nju.

Lukež, ki je bil bolj vešč tega okornega jezika, mi je povedal, da bi ženska za mizo rada vedela, kdo sva.

Ko sva pri peči odložila bi-sagi, pristopim k mizi, kjer mi je starica pričela praviti, da ni nikogar doma in da so vsi na polju.

"Z Visokega sva!" sem vpil; zdelo se mi je namreč, da je ženska tudi gluha.

Z mrtvim očesom je gleda-la v me in je ponovila: "Z Visokega!" Zamislila se je. "Kje je že to, moj Bog, kje je že to?"

"Sin je," je zatulil Lukež vmes, "Polikarpa in njegove žene Barbare."

To ji je nekaj ojačilo spo-min in počasi je pričela:

"Barbara —! Imela sem hčer in Barbara ji je bilo ime. Odpovedala se je svetemu evangeliju in od tedaj ni bila več moja hči. Vrgla sem jo iz svojega srca, kakor se vrže plevel iz njive. Ustrašila se je krvavih grajskih hlapcev, — moja hči ni več! Ne govorite mi o Barbari!"

Govorila je v oddelkih. Od oddelka do oddelka je pre-mišljevala in beseda je kapa-la od nje, kakor kaplja voda od žleba, če se suši studenec v poletju.

Lukež je pokazal name ter kričal: "Vaše Barbare sin je!"

"Njen sin?" je vzdihnila. "Sedi sem, da te vidim od bli-zu, ker so moje oči podobne trski, kadar pojema. Svitloba mojih oči, tudi ta ni več pri-meni!" je jadikovala s psal-mistom.

Sedel sem k nji v kot in z roko me je nekaj časa tipala

po obrazu ter me opazovala.

Končno je zastokala:

"Res je, njen obraz ima!"

Ostro je vprašala:

"Ali si spoznavalec čistega evangelija?"

Odgovoril sem, da nisem.

"Torej si papist! Nisam hčere in tudi njen sin je mrtev zame! Studenci čistega evangelija pojemajo v ti ne-srečni deželi in ljudstvo zaje-ma iz luže, v kateri se nabira babilonska gnojnica! Čas je, Gospod, da me pokličeš z zem-lje, ker se mi je trudna glava že globoko sklonila na prsi!" Šepetala je: "Njen sin je tu, a prišel je k meni kot tujec. Tudi ta bridkost je morala mimo mene! Sedaj boji kon-nect Trubarja pokličite!"

Govorila je vedno bolj za-spanso, dokler ji ni omahnila glava. In v resnici je zaspala, da so ji smele muhe nemote-no sedati na velo kožo.

Tako sem prvič videl svojo mater in grenkoba se mi je pomnožila, ker je bila krivo-verka, kakor je bil krivove-rec gospodar Polikarp na Vi-sokem.

V hiši je postalo silno vro-če in nadležne so postajale tudi muhe. Pri vratih na klo-pi je stal škaf, a vode ni bilo v njem, da bi si bil ugasil že-jo. Zatorej sem vzel korec s škafa ter stopil v vežo. Zdelo se mi je, kakor bi pri zadnjih vratih šumela voda. Ondi sem stopil na plan, kjer je res tekla voda po dolgem žle-bu.

Pri tem žlebu je stalo de-kle in je cunje pralo v čebri-ču. Se obrnila se ni, meneč, da prihaja kdo izmed doma-čih.

Postavil sem korec in ta-krat je deklica opazila, da sem tujec.

Nekoliko je odstopila in nepremakljivo je zrla name, kakor da je podoba v oltarju. Hipoma ji je na belem vratu — silila kri pod kožo, če tudi na licih, ne vem, ker ji je bil obraz vsled dela na solneu ožgan in teman. Pil sem iz koreca ter za trenutek obrnil pogled proti nji. Še vedno je njeno oko ticalo na mojem obrazu. Sedaj pa se mi je zo-pet zdelo, da ji je zginila z vrata vsa kri in da je nekaka plahost napolnila njen po-gled. Ali svojega očesa še vedno ni premaknila z moje-ga obraza.

Dalje prihajajo.

Voščilo.

Vsem Slovencem in Slovenkam vošči vesele praznike in srečno novo leto!

Dr. Jos. A. Neuberger.

Ako hočete--

dobro kosilo in večerjo ob praz-nikih, pridite v slovenski restavrant

Josip Milavec,
6110 ST. CLAIR AVENUE.

Vesele praznike in srečno novo leto.

MONEY ORDRI!

Drafti in pošiljanje po kablu v Jugoslavijo in druge dežele, po najnižjih cenah. Naprodaj jugoslovanaki in drugi denar.

Vprašajte pri vsaki naši podružnici American Rail-way Express Company ali v našem tukajšnjem uradu

2048 East 9. cesta, Cleveland, Ohio

Pišite v vašem jeziku na:

FOREIGN MONEY ORDER DEPARTMENT
AMERICAN EXPRESS COMPANY
65 BROADWAY, NEW YORK

Tel. Main 1441 Tel. Central 6821 W

Mihael S. Cerezin

ODVETNIK

SE PRIPOROČAM VSEM JUGOSLOVANOM.

414 ENGINEERS BLDG. Cleveland, Ohio

Za Božič Za Novo leto

Imam v zalogi fine britve, pase, škarje, brivne stroje ter sploh vso brivno in rezilno pripravo.

Posebnost je Twinplex Stopper za brusiti Gillette brivne nože. De-set let jamčen.

Velika izbira pušk in nabojev.

American Beauty električne likalnice, in elek-trične žepne svetilke vsake vrste.

V zalogi imam zopet dobro poznane White šivalne stroje, navadne in na elektriko, za gotov denar in na mesečna odplačila.

Brusim britve, ter popravljam puške, samo-krese in šivalne stroje vseh vrst.

Želim cenjenim rojakom vesele božične praznike in srečno Novo leto.

F. K. Bauzon,

5920 St. Clair Ave.

Cleveland, Ohio

BOLŠEVIKI IN RELIGIJA.

Mrs. Ethel Snowden piše v neki knjigi o svojem potovanju po boljševiški Rusiji:

"Anglija je odpravila iz šol punk o veri, in zgodilo se je to popolnoma mirno. Komunisti so šli pa še dalje. V Rusiji je učiteljem prepovedano rabiti v šoli besedo "Bog". Zbrani so vsaki kipi in svete slike. Boljševiki bi najraje odpravili te kipe in slike celo iz privatnih stanovanj, toda zaenkrat se tega ne drznejo, ker vedo, da si nakopljajo ogromno jezo naroda nad sebe. Nazori komunističnih voditeljev o tem so jasno izraženi v mnogih manifestih. Boljševiki pravijo:

"Religija je sredstvo, s katerim drži buržoazija svojo kontrolo nad delavskim narodom, in ruska boljševiška stranka je svestna si, da se bo delavska masa rešila religioznih presodkov, kadar postane razredno - zavedna.

Dalje: "Cilj boljševiške stranke je, da razruši zvezo med delavskim narodom in med vsakim verskim prepričanjem. Ob istem času mora biti duh delavske mase "osvojen" raznih religioznih presodkov. Vsako versko stremeljenje, obredi in običaji se morajo dosledno zatirati, dokler narod na vero popolnoma pozabi."

Interesatno pri tem pa je, da so cerkve v Rusiji neprestano polne. Boljševiki pa, ki so povzročili ločitev cerkve od države, računajo na to, da bo mnogo ljudi odpadlo od vere, ker bodo morali cerkve sami vzdrževati, ko je država podpora odklonjena. Da to ni resnica, nam kažejo najlepše Zjed. države, kjer ljudstvo samo podpira cerkve, in ne samo, da število vernikov raditega nazaduje, pač pa se množi vsako leto. In kdo hodi v Rusiji v cerkev? Mrs. Snowden pripoveduje, da je videla v cerkvi ljudi vseh stanov, povečinoma pa siroma-

šni narod, ki nima druge za tebe kot v veri. Res pa je, pravi nadalje pisateljica, da je bilo v Rusiji mnogo popov, ki so nastopali na sleparski način, in da so ti popje odpravljani, je bila velika korist za narod, ker kar je ostalega svečenstva, je vzorno moralno ter ima velik upliv na versko življenje Rusov, katerega boljševiki z odredbami ne morejo zatreti.

Medtem ko so boljševiki iz šol in javnih prostorov odstranili slike svetnikov in Boga, z izjavo, da je to "malikovanje", pa nikakor niso mislili na "malikovanje", ko so zapovedali, da se morajo v šolah obesiti slike Marksa in Lenina, dva prava malika za ruski narod! Boljševiški režim v Rusiji je dostojen naslednik inkvizicije.

Mohar & Oblak,

9206 SUPERIOR AVE.

PRVA SLOVENSKA PLUMBERJA

Pokličite nas, ako hočete dobro in poceni delo.

Garfield 511, Lincoln 1625 R (w.f.)

Daje največjo in moč, najboljši LINIMENT za vse prilike, otekline, izpahke in bolesterne mišice. Najboljše sredstvo za drgnjenje. Po vseh lekarnah.

DVE SOBI se oddate za spati za 2 ali 4 fante, gorkota in elektrika. Vprašajte na 1179 E. 60. St. (148)

BODITE PAMETNI IN KUPITE AR-BU MAZILLO

za rane, izpahke, lišaje, opekline in kožne bolezni. To dobite v Bailey trgovini, Standard Drug Co. in v vseh večjih lekarnah.

14017 Darley Ave., Cleveland, Ohio The Ar-Bu Laboratories Co.

Stanovanje se odda za malo družino blizu slovenske cerkve in šole. 3554 E. 81st St. (149)

Od zibel do groba

NAJSTAREJŠI SLOV. POGREBNI ZAVOD, Cleveland, Ohio

AMBULANCA, INVALIDNI VOZ, AVTOMOBIL IN DR. MOJA DELA IN MNOGOSTE VILNI POGREBI SO VAM DOKAZ NAJBOLJŠEGA PODJETJA.

ANTON GRDINA

Pogrebni direktor, balzamat. Urad in stanovanje: 1053 E. 62nd St. Druga hiša od St. Clair Avenue proti jezeru.

PRINCETON 1381 Bell Rosedale 1881

Januarske plovbe v Evropo

Kronland 1. jan. Cherbourg	Imperator 20. jan. ... Cherbourg
Rochambeau 4. jan. Havre	Pannonia 22. jan. Trst
La Lorraine 6. jan. Havre	Aquitania 25. jan. ... Cherbourg
Lapland 8. jan. Cherbourg	Olympic 26. jan. Cherbourg
Belvedere 15. jan. Trst	La Savoie 29. jan. Havre
La Touraine 15. jan. Havre	Argentina 29. jan. Trst
La France 20. jan. Havre	

Za poznejše plovbe in cene vprašajte v našem uradu.

POSILJAMO DENAR V EVROPO PO POSTI, KABLU, ČEKU PO NAJNIZJIH CENAH.

ZUPNICK & COMPANY

POSILJANJE DENARJA

POOBLAŠČENI ZASTOPNIKI ZA NAJBOLJŠE PREKO-OCEANSKE PROGE.

6024 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio

POSILJAMO DENAR V VSE DEZELE SVETA.

COLLVER-MILLER COMPANY

2033 E. 9th St. blizu Euclid Ave. 1808 W. 25th St. vogal Franklin Ave.

Edino slovensko podjetje te vrste v Ameriki.

Že trinajst let poslujem v tem podjetju in sem prepričan, da je rojakom povsod poznan naš izdelek, kajti številna naročila pričajo, da je naše blago prve vrste. Mi izdelujemo v naših lastnih modernih prostorih, ki so po izjavi merodajnih oblasti, najčistejši in fino opremljeni, že nad trinajst let vsakovrstne mehke pi-jače. Zahvaljujem se vsem rojakom, ki zahtevajo naše blago po gostilnah in na dom, zahvaljujem se pa tudi vsem trgovcem, ki so že toliko let naši stalni odjemalci.

Želim vsem skupaj vesele božične praznike in srečno novo leto.

The Double Eagle Bottling Co.

J. POTOKAR, predsednik

6517 St. Clair Ave.

Princeton 262

Zavarovalnina

vsake vrste

proti ognju, nezgodam, tatvini, šipe poslopja, trgovine, farme, avtomobili, obleka, itd.

V zvezi smo z največjimi in najbolj odgovornimi družbami glede zavarovalnine.

August Hafner

Tolmačenje

na sodnijah

Če potrebujete spretnega tolmača na sodnijah, ali notarska opravila imeti pravilno izpolnjena

ter za druge nasvete pri vašem gospodarstvu, se obrnite vselej na

Ed. Kalish,

6106 ST. CLAIR AVENUE.

Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem.

Vesele praznike vošči vsem prijateljem
SLOVENSKA BANKA

The
**North American Banking
& Savings Co.**

ST. CLAIR & E. 62nd ST.

Usojamo si pri tej priliki zahvaliti se vsem cenjenim rojakom, ki so nam od otvoritve banke stali na strani in omogočili, da je bil naš napredek tako lep.

Priporočamo se vam v nadaljno naklonjenost. Čim zvestejše nam bodo naši prijatelji stali na strani, tem lažje nam bo postreči cenj. občinstvu še v večji meri. Tekom prvih devetih mesecev smo posodili nad

400.000 dolarjev

našim rojakom in jim pomagali do lastnega doma. Ali ne zaslužimo toraj, da nam stoje rojaki na strani?

Vedno se bomo držali smera, katerega smo si načrtali takoj od začetka, t. j. THE NORTH AMERICAN BANKING & SAVINGS CO. je prva in edina slovenska banka v Ameriki in kot taka ima svoje premoženje na razpolago v prvi vrsti našim rojakom. Kadar so njih potrebe zadovoljne, šele potem bomo denar naložili drugje.

Zapomnite si, da mi plačujemo

4% NA DENARNE VLOGE

od dneva vloge do dneva ko denar dvignete, in da plačujemo 2 proc. na čekovni promet.

Zapomnite si zlasti, da naš oddelek za denarno pošiljatev v stari kraj je najboljši in najsigurnejši, kar je v sedanjih okoliščinah mogoče. Naše čekovne pošiljatve pridejo v stari kraj v 13 do 15 dneh. Naše cene so vedno nižje kot drugje.

Božični zvonovi.

Zvonove čul sem zopet peti
V božični mirni, noči sveti,
Čez dol in gore srčno milo,
Kot nekdaš še se je glasilo
O miru vsem ljudem na zemlji.

Zamislil sem se v dni minule,
Ko prvič pesmi so se čule
Iz ust krilatev iz višine
Na revne zemeljske nižave:
Ljudem na zemlji mir nebeški!

A prišli so nemirni časi,
In vendar čuli so se glasi,
Kot petje angeljev nebeških
Do dobrovoljnih src človeških:
Ljudem na zemlji mir nebeški!

Zabučal glas je vojne sile,
In vtihnil glas je pesni mile,
Gromeli grozni so topovi,
Med saboj klali se rodovi,
Miru na zemlji pa ni bilo.

Potres razmajal je ognjišče,
Za saboj pustil je grobišče,
Ljudje, ki srčno se ljubili
Pod smrtno koso so molknili
O miru vsem ljudem na zemlji.

Tožno glavo v dlan položim:
'Saj ni miru!' obupno tožim,
'Ker ert in srd med brati vlada,
Kdor ima je, kdor nima strada,
To pesem nova je božična!'

Glasnejši klic začul sem z line
"Naj vse izgine, Bog ne mine!
Krivica mora se podati,
Pravica mora kraljevati
In mir ljudem na zemlji!"

Rev. Andrej Smrekar

VESELE BOŽICNE PRAZNIKE

**Srečno Novo Leto
vam voščimo**

GRDINOVA PODJETJA

**Pogrebni zavod, Ambulanca,
Automobili**

1053 E. 62nd St.

**Železnina, Električne in Auto-
mobilske potrebščine**

6127 St. Clair Ave.

Pohištvo, Peči, Preproge

6017-19 St. Clair Ave.

Nekaj črtic iz zgodovine Amerike.

Človek, ki pozna današnjo Ameriko, ne iz knjig ali po pripovedovanju, niti po fotografijah ali slikah v gledališčih, pač pa on, ki pozna Ameriko s tem, da tukaj dela in si služi vsakdanji kruh, takega človeka bo gotovo zanimalo, kako se je današnja Amerika razvila od početka pa do danes. Zanimalo vas bo zvedeti, kdo in kako je bila urejena ta velika država v tako kratkem času.

Ko gledamo na ogromni organizem velikih Zjedinitih držav, in ko ta kolos prispodabljamo z drugimi velikimi stvarmi v zgodovini človeštva, tedaj skoro nikjer ne najdemo slične primere. Zgodovina Zjed. držav je popolnoma nekaj posebnega in novega. Zjedinitene države so danes. Zanimalo vas bo zvedeti, kako in kako je bila urejena ta velika država v tako kratkem času.

Sprva je bil svet, kjer stoji danes Zjed. države lastnina raznih močitev in kraljev v Evropi. S tem svetom so gospodarili Angleži, Francozi, Nizozemci in Španci. Tedajni ljudje v Ameriki so bili ali plačani tlapeci ali sužnji evropskih kraljev, ter so se morali neprestano boriti eden proti drugemu, da zadovoljijo nenasišnim svojim gospodarjem. Konečno se je pa to večno pretepanje in suženstvo zdelo tedajnim naseljenjem preveč, pa so se zjedinitili in spuntali ter odpovedali pokorščino evropskim izkorskevalcem in ustanovili svobodno republiko, kateri so dali ime: United States of America.

Zgodovina Zjed. držav se deli v več delov. Prvi in najbolj važni del je odkritje A-

merike. Ta del je važen ne samo za Amerikance, ampak tudi za ves ostali svet. Od odkritja Amerike pa do proglašenja neodvisnosti je najbolj zanimiv del ameriške zgodovine. To je doba, ko so hodili iz Evrope razni klativitezi, ki so bili mnenja, da v Ameriki leži zlato na tleh, in ga skoro pobirati, ni treba, pač pa samo leti v žepe. To je doba, ko so prihajali prvi resni naseljenci, z namenom, da ostanejo tukaj in začnejo zemljo obdelovati. To je doba, ko so prihajali sem oni, ki so bili preganjani radi vere, ker so našli tu svobodo in kotiček, kjer so po svoje molili Boga. To je doba, ko so evropske vlade skušale vse, da popolnoma podjarmijo naseljenec v Ameriki in izstisnejo iz njih vse. To je doba, ko je Anglija naredila največjo napako v svoji zgodovini, s tem da je z drakonskimi postavami izzivala ameriške naseljenec ter prignala do obupa, namesto da bi si jih znala zlepa pridobiti in bi Anglija še danes lahko posedovala Zjed. države kot n. pr. Canado. To je prvi del ameriške zgodovine.

Drugi del zgodovine se pa šteje od početka, ko je bila proglašena neodvisnost Zjed. držav pa do smrti George Washingtona.

Vojna za neodvisnost. Ameriški naseljenci so morali prenašati veliko trpljenje in šikane od strani svojih angleških gospodarjev. To trpljenje je bilo tako veliko, da se narod polagoma začel puntati ter je odpovedal pokorščino kraljem, ki so delali postav, katerih ni hotel več poslušati. Pri teh puntih so se najbolj odlikovali prebivalci države Virginija in Nove Anglije. Toda kakor so Amerikanci postajali bolj nepokorni in puntarski, pa je trma angleških kraljev bila taka, da so delali še hujše in strožje po-

stave za Amerikance. Angleški kralj je najprvo poslal v kolonije kraljevega governorja. In ko to ni bilo dovolj, je pošiljal še druge uradnike, ter ni hotel onih priznati, katere je ljudstvo samo izbralo. Da, celo lastnih duhovnov jim ni dovolil, in je pošiljal svoje duhovne sem, in ko tudi to ni zadostovalo, je poslal sem armado in topove, da s silo zopet vzpostavi angleško vlado, če ni šlo drugače. Pa vse skupaj ni nič izdalo. Kolikor težje in strožje so bile postavbe, toliko večja je bila želja Amerikancev po svobodi in neodvisnosti. Tako se je začela vojna med Angleži in Amerikanci.

Angleži so poslali armado v New York, pozneje pa tudi v Boston. Amerikanci so bili tedaj siromaki, poleg tega pa še večidel brez orožja. Toda vseeno so imeli nekaj, kar je več izdalo, kot orožje: Gore, čisto željo, da postanejo svobodni. Zbirali so se v prostovoljske čete, kovali so orožje in udarjali proti Angležem. Prva leta je zgedalo jako slabo za Amerikance. Anglija je bila tedaj petkrat močnejša kot pa skupna Amerika. Saj je bilo ob zbruhu revolucije komaj tri milijone ljudi v celni Ameriki. Poleg tega pa so imeli Amerikanci nevarnega sovražnika med seboj, tako da so se morali večkrat boriti napram lastnim ljudem. Vsi izsolani ljudje, uradniki in "visokorojeni" so bili proti svobodi in neodvisnosti, in hoteli so na vsak način, da je angleški kralj vrhovna oblast v kolonijah.

Druga velika težava je bila ta, ker so se kolonije borile in branile vsaka na svojo pest brez ozira na sosednje kolonije. K temu moramo še dodati, da ljudje niso imeli denarja, niti orožja niti pravih vojakov. Kar je bilo bogati nov, so držali z Angleži, siromaki pa imeli niso ničesar. Toda nekaj kar so Angleži pogrešali, in Amerikanci ime-

li, so bili ljudje kakor Washington, Jefferson, Morgan, Greave in drugi. Sprva so se Amerikanci borili vsak za sebe, neredno, razkropljeno, dokler ni George Washington prevzel vrhovnega poveljstva. V žanjim ni dovolil, in je pošiljal George svojo armado. Niti lastni ljudje niso bili složni medseboj. Bilo je trinajst kolonij, in vsaka je delala na svojo roko, in ena kot druga se je borila za svoj račun. Ta likor težje in strožje je ostal še od angleških časov, ki so znali narediti umetno razliko med posameznimi kolonijami.

Potrebno je torej bilo predvsem, da se narod zjedini med seboj. Sklicali so se torej voditelji naseljenec, ki so se leta 1776 zbrali v Philadelphia na kontinentalnem kongresu. Na tem kongresu je bilo sklenjeno, da se vseh 13 kolonij najprvo združi med seboj, potem pa odcepi od Anglije in se proglasi kot samostojna, neodvisna država. Ta proglas je izšel 4. julija, 1776, in se imenuje "Declaration of Independence", ali Izjava neodvisnosti. To izjavo je spisal ameriški rodoljub Jefferson, in za njim so jo podpisali vsi tedajni ameriški voditelji naroda. Ta izjava je imela velik upliv na tedanje naseljenec. Prišla je med nje zavest, da so zmožni za nekaj višjega, želja po svobodi in neodvisnosti je prodrla do zadnjega kotička. Toda angleška vlada, ki je vse to gledala, niti tedaj ni prišla k pameti. Namesto da bi priznala novo državo, je začela še bolj zatirati koloniste.

Prvi ki so pomagali Ameriki so bili Francozi. Oni so sprevideli, da bo Amerika končno zmagala, kajti po svobodi hrepeneč narod je redko kdaj poražen. Objubili so Benjaminu Franklinu, ki je bil ameriški zastopnik v Parizu, da bodejo priznali neodvisnost Amerike in dejansko pomagali kolonistom

ako bo treba. In res je Francija poslala več tisoč vojakov in prostovoljcev Amerikancem na pomoč.

Kot je Anglija začela o tem je takoj Franciji napovedala vojno, kar pa Francijo ni oviralo, da je poslala še boljše armado in posebno dobro mornarico Amerikancem na pomoč. Brez te pomoči bi Amerikanci težko premagali Angleže. Po dolgih bojih semintja je bila angleška armada konečno vendar odločilno poražena, in Anglija je zgubila vsako nado, da ostane gospodarica kolonij.

Benjamin Franklin, John Joy in John Adams so se ponudili, da sklenejo mir z Anglijo. To se je zgodilo leta 1783, ko je nehala vojna za ameriško neodvisnost. V tem miru je angleška vlada priznala neodvisnost kolonij. V tedanjem času je bilo le trinajst držav, a razprostirale so se od velikih jezer do 31. paralele. Sirina je bila od Mississippi reke pa do Atlantskega oceana.

Španjolci so zasedli Florido, Angleži so pa ostali gospodarji severne Amerike (Canade). Torej so Amerikanci mejili na jugu na Španjolce, na severu pa na Angleže.

Vojna je bila končana, toda bodočnost ameriškega naroda je bila skrajno nesigurna. Teško je sploh priznati, da je Amerika leta 1783 predstavljal enotno državo, en narod. Dokler je trajala vojna in pretla nevarnost vsem, držali skupaj, in to največ radi strahu, da bi bili posamezni poraženi sicer, toda kakor hitro je bila vojna končana, pa se je začelo zopet staro ljubosumnje med posameznimi državami. Seveda je obstojal tedaj nekaj kongres, kamor so pošiljale svoje zastopnike vse kolonije, toda ta kongres je bil brez vsake veljave in avtoritete, ker se nihče ni zmenil za njega odredbe. Vsaka država je delala

na svojo roko kakor je vedela in znala. Kongres ni imel nobene moči. Niti denarja ni mogel zahtevati od ljudi, da bi plačeval tekoče stroške, kaj šele stroške, ki jih je prinesla s seboj dolgotrajna vojna. Kongres je zahteval šest milijonov dolarjev, da poplača najnujnejše stroške vojne, toda moral je biti zadovoljen, če je dobil en milijon.

RAZNOTEROSTI.

Senzacionalni tajni dokument iz vojne. "Martin" je priobčil pred par dnevi list, ki ga je pisal nemški prestolonaslednik svojemu očetu mešec julija 1917. Princ priznava v tem pismu na kratko, da je nemogoče vojno voditi še dalje, da je izginila nada v zmago in da so popolnoma izčrpane ne le Nemčija, marveč vse zavezne države in vse to jasno in v odločilnih besedah polaga pred oči Viljemu II., najvišjemu poveljniku nemške armade. Viljem pa je navzlic temu vodil vojno še eno leto in vrgel v nje no žrelo na stotisoče vojakov. Princ je pisal: "Treba napraviti bilanco in primerjati jo s sovražnikovo, da se konstatira, koliko množino živih in vojaških zalog ima naša država, kake so te zaloge, in kako je streljivo, orožje in koliko materijala se more danes izdelovati. V resnici smo mnogo na slabšem od sovražnikov. Ali gmotna bilanca ni nič proti moralni. Razpoloženje naroda, po ogromnih žrtvah, ki jih je morala dati vsaka nemška rodbina, je žalostno. Beda narašča, obup se pojavlja vedno očitneje. Ako Nemčija ne doseže miru pred koncem leta, stoji pred vrati nevarnost revolucije. Avstrija je v enakem položaju in življenje tam je še bolj neznosno kakor pri nas. Cesar Karel, ki je eden najzvestejših zaveznikov, bo moral voliti med popolnim uniče-

njem Avstrije in samoobrambo. Njegove obveznosti do njegovih narodov mu vlevajo, da nas zapusti. Bolgarija in Turčija ne moreta nadaljevati vojne. Nada v podmorsko vojno je ničeva. Admiraliteta neprestano ponavlja: V nekoliko tednih bomo rešeni. Ali ko mine teh nekoliko tednov, vidimo uspehe. Ako ni več opravičljivo naše čakanje, glejmo, da dosežemo mir. Ne gre več sploh za zmago, za povečanje Nemčije ali slavo, gre le še za nemško ljudstvo. Nijedno drugo imetje nam ne more biti dražje. Ali bo naša dinastija v nevarnosti? Zares, to je za Tebe in zame velika katastrofa, ali to vse ni nič proti katastrofi, ki grozi nemškemu narodu. Govorimo odkrito srčno. Ne mislimo več na Belgijo. Odpovejmo se vsem aneksijam, tudi na vzhodu. Potrebno je, da bi se začeli pogajati z našimi nasprotniki. Spomni se našega velikega prednika Friderika, ki je bil premagan po gotovi koaliciji, ali je njegovo ime vendar ostalo veliko v zgodovini."

Bodočnost avijatike. Francoski veščaki pravijo da bo mogoče do leta 1925. preleteti v zrakoplovu v eni uri 250 mil. To možnost dokazujejo z iznajdbo Rateauca, ki je sestavljen turbino, katera omogoča visoko letanje. Mogoče bo sestaviti stroje s 50.000 konjskih sil, tako da bo zrakoplovec lahko kosil v Parizu, malcal v Neapolju in večerjal v Kahiri.

Nemška grozodejstva med svetovno vojno. V Aachenu so odkrile preiskovalne oblasti novo nemško grozodejstvo. Na tamkajšnjem strelišču so našli veliko trupel Belgijcev, ki so jih Nemci ustrelili med vojno. Belgijski zunanji minister je izjavil, da nemške oblasti zelo otežujejo raziskave, ker nočejo izdati krivcev.

J. S. JABLONSKI,

Prvi fotografski zavod v slovenski naselbini.

Se priporočan slavnim društvom in posameznikom za vsakovrstne fotografije ob vsaki priliki, posebno ob krstih, porokah in drugih slavnostnih prilikah. Delo vselej najboljše po najnižjih cenah.

Srečne božične praznike vsem Slovencem in Slovenkam!

6120 St. Clair Ave.

Moj božični večer v ujetništvu.

Lovro Kuhar:

Pusta, nepopisno enolična ravnica provincije Puglie se je pogreznila v mrak in brez znaku življenja je u-tonil v njem naš prostrani u-jetniški tabor Casale di Altamura. Tihe in mračne kakor mrtvašnice so se vrstile ba-rake ob ozkih ulicah in pre-hodih; preko njih se je vil oster kraški veter, ki je pri-hajal nekje iz brezmejne rav-nine in se zopet izgubljal v njo.

Naša baraka je čakala ve-čerje. To je bila dolga, nizka stavba iz betona, brez stropa z golim ostrešjem. Narejena je bila za 120 ljudi po pravi-lih haške konvencije za voj-ne ujetnike, a nas je bilo v njej preko 300. Raztrgane slamnjače, v katerih je bila slama že zdavnej zdrobljena v pest prahu in smeti, so bile položene v 4 dolgih vrstah od enega konca do drugega na golih cementnih tleh, in na njih je imelo ležišče 300 ljudi. Tesno je bilo, tako, da si moral ponoči zbuditi sose-da in ga prositi, naj dvigne truplo, ako si se hotel obrniti ali preložiti nogo ali roko.

Večerjo smo čakali vedno z nestrpnostjo; bili smo iz-gladnjeni kot volkovi po zi-mi: zajutrika ni bilo nikakor, opoldne obično suha slanika in četrt kile kruha za ves dan zvečer je bila kaka juha z bo-bom, ki smo jo imenovali: "mrtvaška juha", ali juha z rižem. To je bila štiri dni v tednu edina gorka hrana na dan. Ali nocoj ni bila ta ne-strpnost med stanovalci ba-rake tako očitna. Drugekrat smo preklinjevali čakali tre-nutka, kdaj se prikažejo ku-harji s kotli in se v gručah gnetli po baraki sem in tja; nocoj pa je bilo v baraki mir-no. Skoraj vsak je bil na svo-ji slamnjači; nekateri so le-žali iztegnjeni na njih, odeti s koci in so skušali spavati,

drugi so v isti poziciji zamiš-ljeno strmeli v ostrešje, kjer sta viseli dve električni žarnici, ki sta medlo razsvet-ljevali cel prostor. Nekateri so čepeli posamič na slamnja-čah, držeč se za trebuh ali podpirajoč glavo; tu in tam sta se sešla dva, trije ali še več, in vsi so čepeli enako ti-ho po tleh; ako so govorili, so bile besede mirne in polti-he. Dve ali tri gruče so kvar-tale. Oba ozka prehoda med vrstami slamnjač, po katerih se je vedno trlo naroda, sta bila nocoj skoraj prazna. No-coj je bilo samo par šetalcev. Tiho so korakali od konca do konca in se zopet vračali kot bedasti.

Kuharji so se nocoj z veče-rjo zakasnili. Dolgo ni bilo vode, potem ko so dobili vo-do, ni bilo drv in prej ko so znosili vse skupaj, je bilo že pozno. Bili smo gladni; opol-dne je dobil vsak suhi smr-dljivi slanik in kos kruha, to-liko, da smo si razdražili že-lodce. Popoldne smo ugibali, kaj bo za večerjo. Pesimisti, ki smo že obupali nad vsem in smo se rogali vsemu, smo rekli, da bo za večerjo goto-vo "mrtvaška juha". Bilo pa-jih je veliko, ki tega niso ver-jeli in so govorili, da bo na božični večer gotovo kaj iz-rednega. To so bili oni, ki so obhajali prvokrat božični ve-čer v Italiji. Popoldne je nek-do raznesel glas, da so ku-harji "fastovali" za večerjo makarone in da bo zvečer "paštašuta", po vrhu še sir in menda tudi vino. Da, vino! Nekateri so videli, da so ga že nesli iz magacina v kuh-njo. Tako so govorili vse vprek in oživali smo v upa-nju, da se mogoče najemo no-coj do sita. Radovedneži so šli h kuhinji; ko so se va-čali, so nekateri trdili, da se res kuha nekaj izrednega in se reže sir, drugi pa so pripo-hvedovali, da ni tega, ne on-

ga, ampak, da se kuha bob. V tem dvomu smo čakali veče-rje. Končno, zelo kasno že, so se odprla vrata in kuharji s kotli so se pojavili.

"Mrtvaška juha!" je viknil človek, ki je stal ob vratih. Istina, po baraki je žadšalo po nji.

"Kje pa so makaroni, sir in vino?" je vprašal drugi.

"Za nas je dobra mrtvaška juha!" je pripomnil nekdo ironično.

"Prokleti Lahi! Tak Bo-žič!" je zaklel Srb Steva Kotlarevič, doma iz Srema, a je hitro umolknil ter se plašno ozrl naokoli.

Vstopili smo v redove, vsak pri svoji slamnjači in dr-žali šalice naprej. Kuhar je šel s kotlom po sredi in delil po eno ponev v vsako šalico. Kdor je dobil, se je urno vse-del in začel hlastno jesti. Ju-ha je bila baš kot bi mrlja opral, svetločrna, lesketajo-ča in strašno zoprnega, gren-kega, plesnjivega okusa. Na dnu je bilo par debelih, na-pol sirovih bobov. Kdor jih je našel petnajst v šalici, se je radoval velikega uspeha ob delitvi večerje. Kdor je imel kruha, ga je nadrobil vanjo. Ko smo požrli to veče-rjico, smo bili še gladnejši kot prej. Naši izgladnjeni že-lodci so se krčili do besnosti in z blaznimi, živinskimi po-gledi smo sledili kuharjem, ki so izginili iz barake. Vsi smo videli njih debele, rjave vratove in okrogle, močne roke in ginili smo v zavisti. Sedaj je postalo nekoliko ži-vahnjejše. Po slamnjačah so se skupile gruče v razgovo-rih, in šetalci so se pojavili znova po prehodih, sedaj več kot prej. Zvijali so cigarete in pušili v razgovoru.

Na moji slamnjači se je zbrala mala družba mojih ož-jih znancev. Steva Kotlare-vič je bil, dr. Rupnik, odvet-niški koncipijent, čevljar Mi-hevc in Hrvat Pajnič iz Pri-morja nekje. Nekaj časa smo molčali, čepeč v krogu po slamnjačah.

"To je Božič!" je prvi pov-zel Pajnič.

"Četrti Božič obhajam v Italiji, ali tako kot nocoj, mi še ni šlo. Niti tobaka ni-mam!" je govoril za njim Steva in iskal po žepih. Ker ni našel niti smeti, se je raz-srdil: "Vraga! Oh ta mizerni život! Že štiri leta ga živim! Kaj sem naredil? To ti je po-stelja, majka ti! Pri nas leže švinje udobnejše!"

Dr. Rupnik je nervozno praskal po razgaljenem tre-buhu, potem pa je privlekel izza svoje srajce debelo uš, jo stisnil z nohti, da je tresk-nilo, ter si potem obrisal noh-te v slamnjačo. "Ah, te uši!" je vzdihnil mukoma.

"Štiri leta sem bil v fronti, a tak božični večer kot no-coj — jedna mi majka!" je govoril Pajnič bolj v samo-govoru, kot za druge.

"Štiri leta!" je vzkipe-l Steva Kotlarevič. "Ha! kuka vica! Še predobro te ima Ita-lijan! Štiri leta si mu klal si-lнове, a zdaj zahtevaš, da bi te imel ko Boga! Jaz bi ti ni-ti tega ne dal! Vidiš, jaz sem bil osem dni na fronti, pa sem vrgel puško in deserti-ral. Ko bi vsi tako naredili, bi bilo že davno te mizerije konec. Pa ste se klali za va-šega Franjo kot bedaki!"

Steva je bil begunec in je to vedno oponašal drugim u-jetnikom. Pajnič pa je bil ujet šele ob razpadu. Toda ta mu je odgovoril:

"A zdaj te ima kot mene! Stradaš kot jaz, čeravno si se mu predal!"

"To je!" je priznal Steva bolestno. Poštenosti nočejo priznati. Vražji narod so ti Italijani! Mrzim jih!"

Dr. Rupnik, ki je med tem prenehal z ubijanjem uši, je rekel:

"Upam, da ne bo trajalo dolgo in nas kmalu izpuste domov!" On je živel v prepri-čanju, da odrinemo v najkraj-šem času v domovino. En-krat sva se skregala, ker sem ga pobijal; rekel mi je, da

(Dalje na 5 strani)

Hranite svoje noge.

Čevlji, ki jih kupite pri nas, so delani s posebnim name-nom, da povzročijo, da so vaše noge komfortne, da pristo-je in da so krasne oblike. Delane so jako trpežno, pristoj-e nogi kakor rokavice roki, in kljub temu so najbolj komfort-ni in lahni kar ste jih kdaj nosili.

Skrivnost tega je v tem, ker imamo posebno podporo sto-pala v notranjosti tako da je vsak vaš korak lahen, nežen in popolnoma zadovoljiv. Nizke ali visoke pete. Vse mere, kakor tudi izvanredne.

Opozorjamo rjake na naše cene. Prodajamo sedaj moške ženske in otročje čevlje po

Posebno Znižanih Cenah

Želim vsem svojim cenjenim odjemalcem in odjemalkam srečne božične praznike kakor tudi srečno novo leto.

Frank Butala,

6410 ST. CLAIR AVE.

VOŠČILO ZA PRAZNIKE

Vsem našim cenjenim odjemalcem, pa tudi vsem Slo-vencem in Slovenkam želim vesele božične praznike in srečno novo leto. Zahvaljujem se prav iskreno za vašo podporo v pretečenem letu ter se vam tudi za novo leto priporočam.

John Gornik,

6217 ST. CLAIR AVE.

slovenska trgovina z vso moško opravo. Moderna Sl. krojačnica

CLEVELAND, O.

(Nadaljevanje iz četrti strani)

nam vadiš, ker se veselim in naslajam na mukah sotrpilov. Nikakor ga nisem mogel prepričati, da ni upanja na vrnitev.

"Zavezniki smo antante, mi Jugoslovani, in kot take nas vendar ne bodo držali tukaj!" je trdil.

"Seveda!" je pritegnil čevljar, ki je dozdaj molčal. "Wilson bo naredil!"

Čevljar Mihevc je veroval v Wilsona kot v Boga; bival je namreč par let v Ameriki.

"Kaj Wilson!" mu je zopet jezno ugovarjal Steva. "Wilson je tak kot drugi! Kaj njemu, mar, da mi crkuje mo tukaj! On nocoj gotovo ni jedel boba kot mi!"

Mihevc mu je odgovarjal, in nato sta se skregala.

Jaz sem molčal in mislil na domovino v daljini, na roditelje v skromnem domu in na vse lepe spomine, ki so me vezali nanj in so se nocoj vzbujali posebno živo v mojih mislih. Iz teh misli me je prebudil Mihevc, ki se je že davno nehal pripravljati s Stevom; ta se je namreč dvignil in odšel na drugi konec k drugu po cigareto. Dvignil se je tudi Pajnič.

"Izvaži!" je velel Mihevc. Razumel sem. Stegnil sem se pod vzglavje in privlekel na dan dvolitersko steklenico z vinom in hleb kruha. Mi trojica, Mihevc, doktor in jaz smo namreč kupili vina in kruha za božični večer. K temu je največ prispeval Mihevc, ki je kot čevljar zaslužil vedno kak denar. Pomolil je steklenico doktorju in rekel:

"Pijte! Se bo vsaj malo poznalo, da je nocoj Božič."

Doktor je pil, potem še midva, nato smo načeli kruh. Lepo na tri enake kose smo ga razdelili, in vsak je začel svojega hlastno jesti. Kljub temu, da smo se udali popolnoma hlastnemu uživanju, smo vendar občutili nekaj neugodnega v sru pred drugimi, ki so nam sledili s pože živimi pogledi, nekaj sram. Poleg nas je ležal dolg tuberkulozen mladenič, Bosanec. Držal se je z obema rokama za želodec, in njegove velike, globoke oči so požirale poželivo pri vsakem grizljaju. Niti hip ni okrenil oči od nas.

"Kaj zijaš tako čudno!" mu je rekel Mihevc izzivajoče, a je vseno odtrgal kos kruha in mu ga vrgel na prsi. Z dolginimi koščenimi prsti ga je poqrabil ta, ga stlačil v usta in pogoltnil. Potem se je okrenil z vzdihom na drugo stran.

Med jedjo smo venomer praskali uši. Pozno je že bilo in živali so bile gladne in nemirne. Ako se nam je posrečilo zalotiti katero, zmleli smo jo takoj z velikim zadovoljenjem med prsti. Vsled zažutega alkohola so se nam razvezali jeziki. Mihevc, ki je pil že prej v kantini, je začel ponavljati naprave znanih pesmi. Doktor je jel po svoji navadi politizirati.

"Vse te hudiče, ki so zakrili vili vojsko, vse avstrijske in nemške ministre in generale, Karla in Viljema, bi zaprl par dni v tako barako, jih krmil z ribam in gnilim bombom, pa bi bil hitro mir. Med nje bi stresel vrečo uši! Naj bi jih mučile." In zopet je pil. V pijanosti je pozabil bol svojega bednega življenja.

"Pijte, doktor!" ga je silil Mihevc, "jaz imam sočutje z vami! Kadar bo vam kasneje šlo dobro, se boste spomnili kdaj name. Bedak je bil, boste rekli, a dober in usmiljen ta čevljar Mihevc. Nikoli ne bomo več tako skupaj kot nocoj!" je rekel na to! "Tudi ni treba šele tega, a spominjali se bomo drug drugega še dolgo potem!"

Ko smo izpli prvo steklenico, je tekel Mihevc še po drugo v kantino. Prinesel je tudi kapo fig in jih izsul na slamnjačo.

"Jejta!" je rekel. Midva z doktorjem sva jih žrla s slastjo. Na nje se je dalo piti vino.

Par korakov od nas, v drugem redu slamnjač, je sedel sključen, postaren človek. Tudi on je slavil božični večer. Kupil je par kil fig za denar, ki ga je že dolgo štedit pri centezimih in je jedel venomer, pest za pestjo. Želodec je bil že sit in videlo se mu je, da sprejema z muko, toda njegova usta so bila še zmirom gladna in ni nehal. Odpel si je pas, potem hlače same in jedel dalje. Pojedel je vse fige in nato se je brez moči zleknil po slamnici. Sprva smo se mu smejali. Nekaj časa je ležal mirno, potem se je začel premetavati vedno pogostejše s strani na stran in končno je začel težko stokati. Bil je napih njen kot sod, in njegovo stanje je postajalo opasno. Odpele so mu vse gume in mu iztisnili sapo, toda zaman.

"Počil bo!" je rekel nekdo in svetloval, da ga zvežejo.

Pametnejši so odsvetovali. Nato so javili v bolniško barako. Prišel je zdravnik, italijanski kapetan. Pretipal je bonikov trebuh, zmajeval z glavo in rekel v slabi nemščini:

"To je zverina, ne človek. Najedel se je za vedno!" Nato je velel, da ga odnesejo na nosilnicah v bolnišnico.

Večina barake je med tem že plegla. Čulo se je težko sopenje spavajočih. Le par gruč se še bdelo. Znanci so se razgovarjali, zatopljeni v prijetne misli o domovini, o svobodi, ki je blizu in o vrnitvi. Tu in tam so tudi pili. Čisto doli v kotu so kvartali. Iz tega polmračja se je razločno čulo drgetanje malaricnega ujetnika, ki je ležal v mojem redu kakih 15 korakov dalje doli na desno. Sosedje so ga pokrili z lastnimi koci in suknjami ter sami ležali nepokriti na skoraj golih cementnih tleh. Ta malarist je imel mrzlico redno vsak večer, ni je del skoraj ničesar, ampak le pil vodo. Sel je parkrat k zdravniku, toda ta ga je poslal vsakokrat nazaj v barako. V par dneh smo sodili, bo umrl.

Mihevc je začel vpiti. Nekaj spavač se je prebudil. Začel je groziti s stražo. Ker mu je Mihevc ugovarjal in se je dotični razburil, sva z doktorjem posredovala. Pritegnili so še mnogi drugi, ki

bi bili radi spali, a jih je motil naš nemir. Molčite, banda, da bomo mogli počivati. Nima vsak denarjev, da bi žrl," so rekli. Zavidali so nam.

Šele čez dolgo se je posrečilo umiriti Mihevca.

Čez nekoliko časa, ko je bilo po baraki že vse tiho in je le v presledkih izpregovori kdo kako besedo, se je začul tožen glas trobente. Zdrznil sem se. Ta glas je pomenjal smrt. Vsakokrat, kadar je v taboru kdo umrl, je zatrobila ta trobenta. Umrl je ujetnik, ki se je hotel vsaj na božični večer nasititi in ker ni mogel razen fig kupiti ničesar, se je najedel teh in umrl. Umrl je vsaj sit!

"Veste kaj!" je vzkliknil nekdo tam pri drugi steni. "Jutri se bo spet dobil kruh!" Blazen smeh je bil v teh besedah.

Da! Ker se javno kruh ni smel prodajati ujetnikom,

so ga pogrebci vtihovali v krsti v tabor. Krste namreč niso polagali v grob, ampak so metali umrle ujetnike v globoko jamo tam sredi ravnine, potem pa so krsto napolnili s kruhom, zabili jo in brezskrbno pripeljali kruh mimo straže v tabor, kjer so prodajali, potem kilo po 10 lir, dočim je stala zunaj pol lire. Vsi ujetniki smo znali za ta gnusni način tihotapljenja, ali kljub temu smo se pretepali za kruh iz mrtvaških krst, ki je včasih dišal po mrličih. A glad je premagal vsak stud.

Da, glad...!

Stopil sem pred barako. Brezvezdno nebo je bilo sklonjeno nad taboriščem, ki je bilo tiho in mirno kakor mrtvašnica, a je hranilo v sebi 5000 ujetnikov, 5000 okostnjakov...

Srečen božični večer vam, bedni ujetniki!

Pozor gospodinje!

Ako niste še, tedaj pridite k nam takoj in naročite meso za praznike pri nas. Pri nas imamo največjo izbero najboljih vrst mesa.

Želim vsem Slovencem in Slovenkam vesele božične praznike in srečno novo leto.

FRANK VESEL,
MEAT MARKET,

4030 St. Clair Avenue

Ali ste že okrasili

svoje stanovanje za božične praznike?

Ali veste, da cvetlice

v vašem stanovanju povzročijo večje veselje, boljši dom, vselejšo voljo, da praznike dostojno praznujete.

Prva slovenska trgovina

kjer dobite vselej in ob vsakem času najboljraznovrstne cvetlice, sveže in umetne, je pri

Ig. Slapnik & Co.

6113 ST. CLAIR AVE.

OKRASITE SVOJ DOM ZA BOŽIČ s cveticami, in bolje, prijetneje se boste počutili. Oglasite se takoj, dokler je zaloga najboljših cvetic popolna.

Se priporočam v obilen obisk

Vesele božične praznike in srečno novo leto!

Dr. L. A. STARCE,
OPHTHALMOLOGIST
Edini slovenski ophthalmolog v Clevelandu. Oči, glavobol, nervoznost in druge bolezni, ki jih povzroča slaba oči.
6127 St. Clair Ave., Cleveland, O.
Uradne ure: od 10-12, 2-4, 7-8.
Ob nedeljah in sredah: od 10-12 (w)

Neveste in družice,

ki želijo biti lično opremljene, imajo na razpolago dobro izvežbano moč v tej stroki, ter vas vsestransko zadovolji z delom.

Izdelujem na roko pajčolane, (šlajere) lično in po vašem okusu.

Cene zmjerne.
Pokličite po Bell Phone: NOTTINGHAM 439 - R, ali pišite.

TONICA GRDINA,
18115 NOTTINGHAM ROAD

KJE

dobite najboljši sladoled in mehke pijače?

V lekarni

F. BRAUNLICH,

1353 E. 55th STREET
vogal St. Clair Ave.

Točna postrežba.

Dr. H. O. Stern,
Dr. S. Hollander
zobozdravnika

1355 E. 55th St. vog. St. Clair
Vstop na 55. cesti nad lekarno

Ure od 9. zjutraj
do 8. zvečer.

Govori se slovensko.

Najmodernejši pogrebni zavod v Clevelandu

Frank ZAKRAJSEK,
pogrebnik in embaler

1105 NORWOOD RD.

Princeton 1735 W
Rosedale 4983

Avtomobil za krste, poroke, pogrebi in druge prilike.

W. K. DRUG COMPANY.

EDINA SLOV. LEKARNA v Clevelandu

Najboljša zdravila, točna postrežba.

St. Clair Ave. & Addison Rd.

JOHN KOMIN,

lekarnar (x)

Pozor, Plumbing!

Kadarkoli hočete, da se v vaših hišah naredi plumbarsko delo, se obrnite na svojega rojaka, ki vam naredi v najboljšo zadovoljnost. Stranišča, kopališča, svinke, itd.

Pojdite k svojemu rojaku najprej, predno drugje vprašate. Najstarejši jugoslovanski plumbur v Clevelandu.

NICK DAVIDOVICH

6639 ST. CLAIR AVENUE
Cleveland, Ohio
O. S. Princeton 1173 W
Rosedale 1828

SPREJME SE nekaj fantov na hrano in stanovanje. 1009 E. 62. St. (48)

ODDA SE LEPA SOBA. Vprašajte na 6309 Edpa ave. (148)

Prva slovenska trgovina te vrste

J. Smrekar's VARIETY STORE

Posoda, igrače, raznovrsten tobak, hišne potrebščine, religiozni predmeti, itd.

Želim vsem Slovencem in Slovenkam vesele božične praznike in srečno novo leto.

6112 ST. CLAIR AVE.

Vesele božične praznike

ŽELI VSEM
SVOJIM ODJEMALCEM

in
ODJEMALKAM

JOSEPH ŠTAMPFEL,
slovenska modna trgovina

6129 ST. CLAIR AVE.

SLOVENSKI KROJAČ.

Izdelujem vsakovrstne obleke po naročilu. Čistim likam in popravljam moške, ženske in otroške obleke. Rojakom se toplo priporočam. Voščim vesele božične praznike in srečno novo leto.

TOMAŽ MERVAR,

3563 E. 82nd St.

VOŠČILO.

Vsem svojim odjemalcem in prijateljem vošči vesele praznike in srečno novo leto

Frank Grebenc,
GROCERIST

5512 Carry Avenue

OTOK KRF.

Dobrovoljec Lenard:

Sredi meseca januarja 1916. smo se ukrkali v Draču na nek star francoski parnik. Nad nami so krožili sovražni zrakoplovi in nas obmetavali z bombami, da bi na ta način zagrenili srbskemu vojaku še zadnje trenutke slovesa od domovine.

Utrujeni in lačni, strpani v gnječe, smo v spodnjih prostorih parnika kmalu zaspi. Nič nas ni motila vest, da nam preti nevarnost od avstrijskih podvodnikov. Bilo nam je vseeno, če ostanejo živi ali če umremo, kajti trpljenja smo prenesli že toliko, da nam je bilo do življenja manj kakor do rešitve pasov, katere smo morali imeti pripravljene za vsak slučaj.

Ko smo se naslednje jutro prebudili, smo bili presenečeni. Pred nami se je pokazal otok Krf. Mnogim je bilo v srcu kakor Noetu, ko mu je golob prinesel zeleno vejico v znak, da vode upadajo in da kmalu pride čas, ko bo lahko stopil na kopno. Vsak izmed nas je čutil, da se mu bliža rešitev.

Čimbolj smo se bližali nabrežju otoka, temveč nam je prihajalo nasproti malih čolnov. V njih so sedeli grški trgovci, ki so nam nudili južnega sadja, kruha, vina in drugih okrepčil.

Težko si je misliti, kakšno razpoloženje je ob pogledu na te dobrote zavladovalo med nami. Misel, da nismo imeli pred enim dnevom niti grizljaja kruha ali česar koli, ki je za vsakdanje življenje potrebno, in zavest, da smo prosti in da se bomo kmalu lahko zopet svobodno gibal, nas je tako prevzela, da smo bili od teh vtisov omamljeni, kakor od sanj.

Priložnost, ki se nam je nudila, smo izkoristili, kakor smo najboljši znali. Denarja

za prvo potrebo smo imeli vsi, in tako si je vsak nakupil, česar si je pozeležlo njegovo srce.

Kmalu smo se izkrcali na Krfu. Za bivališče so nam bili določili vinograde, v katerih so bile zasajene ponosne oljke in trte. Vse to je bilo sredi zime v zelenju in cvetju in nam se je zdelo, kakor, da smo prišli v obljubljeni deželo, kajti na poti skozi Albanijo si nismo upali niti pomisliti, da pridemo še kdaj v kraj, kjer je vseh življenjskih potrebščin na prebitek.

Žalibog se je izkazalo, da je bilo naše veselje prerano. Takoj drugega dne je začelo deževati in naš vinograd se je kmalu spremenil v jezero, iz katerega smo morali bežati in si poiskati zavetja na holmih kamor ni segla voda.

Izprevideli smo, da smo prišli iz dežja pod kap. Živil je bilo sicer dovolj, toda mi smo bili bosi in brez strehe. Poleg tega je glavna komanda zabranila kupovati živež, ki so ga nam ponujali grški trgovci. Prvi hip smo bili nad naredbo glavne komande razočarani, kmalu pa smo spoznali, da je komanda ravnala čisto pravilno, kajti naši izstradani vojaki so kupovali po tri, štiri in še več velikih kruhov, katerih zavzemanje je spravilo mnoge reveže, ki so trpeli prej preveliko pomanjkanje, v grob.

Lotevati so se nas jele vse mogoče bolezni. Francozi, ki so jih hoteli omejiti, so zgradili na prostem bolnišnično, ki so se kmalu tako napolnile, da so bili zdravniki v zadregi kam naj pošiljajo od dne do dne čimbolj rastoče število bolnikov, so začeli slabotnejše odpravljati na otok Vid, pozneje imenovani "Otok smrti". Otok ni dobil tega imena zastonj, kajti kogar so poslali tja, je izginil

v večnost.

Kmalu na to smo dobili od Francozov novo obleko, perilo, čevlje in druge potrebščine. Marsikomu se je ob prizoru milo storilo, in jaz sem se spomnil na obleko, ki mi jo je kupila mati, ko sem šel prvič k obhajilu.

Predno smo se preoblekli, smo zmetali stare cape na kup, se okopali in ostrigli. Še danes vidim pred seboj sliko, kako se preoblečenci radujejo, ker so po tolikih mesecih zoper v čistem perilu, novi obleki in celih čevljih.

Uredili smo si naša bivališča pod šotori menjavali smo redno slamo, hrana se je bolj šala, polagoma so nam dajali za okrepčilo tudi vina in po enem mesecu so se tudi na Krfu oglasile znane nam pesmi:

Tamo daleko, kraj plavog Dunava, tamo je srpsko selo, tamo naš zavičaj.

Bez domovine po svetu lutam ja, a opet kličem: živela Srbija!

Mesto Krf samo ni napravilo name nobenega posebne ga utisa. Podobno je vsem primorskim pristaniščem, saj mo da ima poleg drugega precej veliko trdnjavo. Ulice v mestu so ozke, hiše visoke. Ko sta me pred kratkim v Ljubljani obiskala dva prijatelja-Beograjčana, in smo slučajno šli skozi Židovsko ulico, sta se naenkrat ustavila in me gledala, kakor bi se hotela domisliti nečesa, kar smo že videli. To so bile krf-ske ulice.

Na Krfu smo dočakali tudi Veliko noč. Francozi so se potrudili, da nas presenetijo za praznike z malim pribojškem, zato smo se kakor do loča pravoslavni zakon za vojake, dva dni pred prazniki postili. Morali smo iti v cerkev, kjer so nas obhajali

po staroslovenem običaju s kruhom in vinom.

O Veliki noči so nas oskrbeli z novo bojno opremo in tedaj smo vedeli, da ni več daleč čas, ko pojdemo s Krf na bojno polje. To se je zgodilo celo prej, nego smo si mislili. Že 15. aprila t. l. je bil cel otok Krf v bojnem razpoloženju.

V pristanišče so jele prihajati velike francoske ladje, da odpeljejo hrabro srbsko vojsko tja, kamor jo je zvala dolžnost. Marsikateri izmed naših požrtvovalnih drugov je ostal v tistem nesrečnem kraju, iz katerega ni več vrnitve.

Ko smo odpluli proti Solunu, smo se še enkrat ozrli nazaj na otok Krf, in smo mu hvaležno klicali v zadnji poždrav. (Kako bi mogli drugače! Saj nas je preživljal in skrbel za nas tri mesece kakor bi bili njegovi lastni sinovi.

NEGOVANJE OTROK

1. Pravilno ravnanje za matere.

Negovanje otroka mora začeti še pred porodom. Življenje zdravje in razvoj deteta je odvisno v veliki meri od zdravja matere in od načina, kako ona svoje zdravje varuje.

Za pravilni začetek v življenju treba je:

1. Da je zadosti zaslužka za družinske potrebe.
2. Da so stariši zdravi in da pravilno živijo.
3. Da se pričakujoča mati varuje pred težkim delom, nezadostno hrano in skrbmi.
4. Da bo za časa nosečnosti in poroda pod strokovno pažnjo.
5. Da ima za časa ležanja po porodu miren počitek in primerno oskrbo.
6. Da doji dete z lastnim mlekom.

Mati utegne poškodovati dete, katerega nosi, ravno tako lahko tekom devetih mesecev pred porodom, kakor

tekom devetih mesecev za istim.

Pomrljivost Otrok

250.000 dojenčev v Združenih Državah pomira vsako leto predno so eno leto stari. Nad polovico teh otrok umre vsled vzrokov spojenih z materinim zdravjem. 100.000 njih umre, predno so mesec stari. Večina izmed njih so otroci, rojeni preslabi, prepo-

škodovani in prebolni, da bi mogli preživeti. Nekateri izmed njih umrejo, ker matere niso znale kako varovati svoje prsi ali niso znale ceniti važnost dojenja.

Pomrljivost Mater

Nosečnost je naraven proces, in ako mati uživa pravilno pažnjo, so slučajni smrti redki. Vendarle tekom 1. 1918 je 23.000 mater v Zdru-

ženih Državah plačalo z življenjem vsled vzrokov, spojenih s porodom. Skoraj vse te žrtve mogle so se preprečiti.

Opomba: Vlada urad za Otroke bo dostavil brezplačno knjižice o negovanju mater in otrok. Ako želite te knjižice ali osebni nasvet obrnite se na: Children's Bureau, Department of Labor, Washington, D. C.

Voščilo!

Voščilo!

Vsem mojim odjemalcem voščim vesele božične praznike in srečno novo leto in se jim zahvaljujem za vso naklonjenost ter se priporočam vsem tudi v bodoče. Naznanjam mojim odjemalcem, da imam vsakovrstna obuvala, lepe, male in velike "slippers", jako primerne za božična darila.

V zalogi imam obuvala v velikih številkah za težke žene.

Če želite čevlje male ali velike, Pri meni vsak čas dobite, Karkoli si v čevljih le želite.

Frank Suhadolnik,

6107 ST. CLAIR AVE.

NAJMODERNEJŠI POGREBNI ZAVOD V CLEVELANDU.

FRANK ZAKRAJŠEK

SLOVENSKI POGREBNIK IN EMBALMER
1105 Norwood Rd.

Se priporoča Slovencem ob vseh prilikah, ako hočejo imeti v resnici krasen pogreb za zmerno ceno. Pokličite me kadar hočete, vselej sem vam na razpolago točno, in zadovoljni boste z našo postrežbo popolnoma.

Imamo na razpolago lep ambulančen voz, kadar hočete odpelati bolnika v bolnišnico, avtomobili na razpolago za krste, pogrebe, poroke in vse druge prilike. Postrežba v vašo zadovoljnost, je naše geslo.

Želim vsem Slovencem vesele božične praznike in srečno novo leto.

FRANK ZAKRAJŠEK,

1105 NORWOOD ROAD

Princeton 1735 W

Rosedale 4983

Voditelji Orlovske Zveze v Ljubljani.

Orlovski Tabor v Mariboru na Štajerskem

Hčerka, ki išče mater v Ameriki.

Rojstna hiša Toneta, Johna in Jakoba Grdina

Spomini iz domovine.

Anton Grdina.

"Kako je bilo doma" — te besede slišim kjerkoli se srečam s katerim-koli ki se spominja domovine. Ker sem obljubil takrat, ko sem odhajal, da bom po-
rečal ko se vrnem, zato hočem podati tukaj nekoliko poročila iz potovanja in
sicer: Kako se človek počuti, in v kakšnem stanju ali luči se mu stavi pred
oči vse ono o čemur je poprej sanjal da mora biti.

"Domovina je v resnici mila." Vsakemu vhaia misel na domovino, mnogo
ljudi žrtvuje veliko denarja zato, da vidi še enkrat domovino, mnogo jih je,
ki bi radi to storili pa ne morejo. In zopet je tudi veliko, ki sklenejo, da gre-
do v domovino za stalno, kar se pa v resnici samo na tem, da se ne morejo vr-
niti. Zato se mi vidi prav zelo potrebno podati nekoliko poročila, povzetega
iz tega, o čemur sem se prav dobro prepričal.

Mi, ki živimo že dalj časa v Ameriki, kjer se, odkrito povedano, živi prav
komodno, mi smo že pozabili kaj se pravi skromno živeti. Pozabili smo kako
amoro živeti prej, in danes več ne pripoznamo, da nam je dobro tukaj, večkrat
kritiziramo in se pritožujemo, da se nam godi krivica od strani ameriške vlade.

Kadar pa se podamo na pot in zapustimo Zjed. države in gremo kamor-
koli v Evropo, potem začnemo kmalu drugače misliti o Ameriki, kadar pride-
mo pod komando družin vlad, običajev, razmer. Začnemo spoznavati kaj je
Amerika, in kadar gremo po deželah ogledovat si položaj delavstva ali indu-
strije, pa zopet blagujemo Ameriko. Amerika je samo ena na zemeljski obli,
in kdor ni zadovoljen živeti tukaj, kdor je bolan od pilanosti kruha tukaj, ta
prav lahko dobi dovolj zdravila ako gre samo za dva meseca se zdraviti v Ev-
ropo. Nobena ameriška žena ga ne bi bolj spametovala, kot ako se tacega po-
šlje kamorkoli v Evropo. Zato moramo priznati, da je ameriška vlada storila
najbolje, da je one rdeče rovarje poslala tja, kamor so spadali. Da je to re-
šenica naj mi služi v to dejstvo, da je pripovedoval na potu neki pobežni Rus,
ki je bil sam tisti obljubi iskati v Rusijo. In ko je bil tako srečen, da je mo-
gel še enkrat ubežati iz Rusije je rekel: Sedaj šele vem, kaj je Amerika. Sedaj
bom jaz prvi ovdal vsakega, kateri se bo drznil kaj dogovarjati proti Zjed. dr-
žavam.

Amerika pa tudi ni srečna dežela za vse. Na žalost sem to spoznal, ko
sem imel priložnost slišati pritožbe ubogih, zapuščenih, ki so pozabljeni od
svojcev, ki bi morali zanje skrbeti, ki se nabijajo v Ameriki. Amerika je svo-
bodna dežela, ima urejeno vse tako, da človek more živeti prosto in komodno,
da lahko najde vsakovrstne zabave in tovaršije, da prav lahko pozabi na vse,
za katere bi moral skrbeti. In to je ravno velika nesreča za one, ki niso sami
sebe gospodarji. To mi je prišlo na misel, ko sem govoril z osebam, ki so v
tem prizadeti. Stara mama je pripeljala deklico, upajoč, da bi morda jaz ve-
del kje je njena mati, katere se nahaja nekje v Clevelandu in ki je popolnoma
pozabila na svojo hčerko. Govoril sem z ženo, katere je imela s seboj dve ma-
li hčerki in je bridko tožila, da je njen soprog popolnoma pozabil na nje, in
da ne ve kaj bi storila. Tudi stara mamica je stala ob strani in čakala, da sem
odpravil vse druge prej in nazadnje je ona pristopila in vprašala, ako sem pri-
nesel zanjo kakšno naročilo ali dar. Ko sem videl, da nimam ničesar naroče-
nega, se je užalostila, tožila, 3 sine imam tam in niti eden se več ne spomni
na me. Vidite ob tleh slučajih se človeku stavi pred oči vsakovrstno življe-
nje. Človek mora obojati nekatere: mož pozabi ženo in nedolžne otročice,
mati lastno hčerko in sinovi mater. Koliko te sirote zapuščene trpijo — in
njihovi tukaj dobro žive. O tem bi se dalo mnogo govoriti, in rečem samo to,
da se kaj lahko in hitro pozabi na domovino in svoje. Zato ako taki ne misli-
jo, da njihova sveta dolžnost, da podpirajo svojce, katere so zapustili doma v
največjem pomanjkanju, naj vedo, da bodo morali dajati enkrat odgovor in ra-
čun od tega.

Kakor gori omenjeno, kakor hitro pride človek na drugo zemljo, se mu
stavi pred oči polno revščine. Tukaj navažen vse v obilici, vse z velikimi, tam
vse revno. Tukaj drve avtomobili kot palače, tukaj so Italiji so vozili oslički
mršavi kot štiridesetdanski post, korete na dveh kolesih, katere je ubogo živat
čež kamen kar prestavlja, ker je bil zadnji konec korete težji kot osliček. Re-
vščina in še zankernost zraven tako, da se človeku zdi, da gleda premikajoče
se slike. Menda ni na svetu večje malomarnosti in umazanosti kot je tam.

Ko dospem čez mejo v Jugoslavijo, se ti nudijo vse drugi prizori. Poprej
si moral samo poslušati neke parole, katere so ti z rokami zabijali v gla-
vo, ki jih pa nisi mogel nikdar razumeti. Potem se ti pa razveže jezik, oko se
ti razveseli, zopet se sliši mila domača govorica, obrazi so bolj uljudni, gosto-
ljivost je zopet prava slovenska. Razgled te razveseli, ko sega oko daleč po
domačih hribih, po katerih si še mladi tekal in ukal — in vsekakor kmalu na me-
stu kjer si vedno želel, da bi bil vsaj še enkrat.

V Ljubljano smo dospeli večerni čas. Kaka grobna tišina, stanovanje se
je težko dobilo. Po tamkajšnjem običaju se mora vkuljiti v hotelu, vse natan-
čno, imena, starost, kdo, odkod, za kako dolgo in zakaj si prišel. Vsa ta poro-
čila preišče policija.

Ko smo se drugo jutro prijavili vodstvu Orlovske organizacije, smo se po-
čutili svoji med svojimi. Z vse prijaznostjo so nas sprejeli in skrbeli, da smo
imeli kar smo potrebovali. Par dni pozneje so nam priredili veseli sprejemni
večer v vrtu Rokodejskega doma, kjer se je prvič pokazal narodni življenjski
Orlovski moči, združen po raznih organizacijah. Z govori in petjem so nas raz-
veselili in navdušili narodni buditelji k novemu življenju in pogumu.

Potem smo se razkopili, ali smo vsak na svoje domove, da običajno
svoje. Ob nedeljah smo se zbirali skupaj z drugimi, da smo priredili izlete na
določne prostore: na visoke gore, kamor so po tamkajšnji navadi najprijetnejše
izleti. Prvi tak izlet je bil na goro sv. Jošta. Tu sem so prišli: Kmetica
org. iz Trilca, prišli so tja a polno priljago. Iz Ljubljane smo odinili že pred
5. uro in ko smo dospeli do vrha je bila že osem preč in dosti vroče. Mislite si,
da sem bil že gladen. Kanišar pa jaz nisem imel tako kot drugi. Ko smo do-
speli do stare "mežnarje" sem požiral aline, ko sem videl kako so ga cukali
iz frakelčkov in razvijali svoje priljago in kar cele zagorje kruha so romale

na dan. Jaz sem neustopno čakal, da je razvezal tudi naš mali Marjan (sin pok.
Ivana Gostinčarja) svojo priljago in naložil na mizo enakih stvari. Ko smo
se počivil, smo šli ven na razgled kakoršnega se ne dobi zlepa. Tam pod li-
po so se pa že pele pesmice "na tom jaz nosila na glavi vode" in druge. Ta-
ko se je glas valil v nišino, da je bilo veselje. Tako smo se zabavali do poznega
popoldne. Tukaj gori je hodil najraje raniki dr. Ev. Janer Kret, kjer je svojim
mladim prijateljem razvijal svoje globoke misli o bodočnosti slovenske politi-
ke. Taki kraji ne morejo iti kmalu iz spomina.

Potem sem az podal še na več družih krajev. Običajno sem Novo mesto,
kjer sem našel dobro znanega rojaka, nekdanjega Amerikanc g. Ivana Kosa-
ka. Samega veselja ni vedel kaj bi počel. Se vedno se spominja na Ameriko
in pravi, da bo prišel enkrat na obisk. C. Kosak je premočen posestnik in
poštena duša. Ima lepo urejeno posestvo in krasne vrtove prav po amerika-
nsko urejeno. Iz prijaznosti me je peljal do Bele Cerkve v Toplice in žanjim je
bila tudi soproga. Nazaj grede smo jo krenili v njegovo zidanco. Konjička
smo pustili, da se je pasel brez komata. Mi smo se pa zložili okrog mize, pili
smo ga od zida. Kar je konjiček zavriskal, kot bi hotel reči, tudi jaz sem že-
len, parkrat vrget kopita v zrak pa jo je vili proti gozdu. Zastonj smo mu obe-
tali vse najboljše, g. Kosak ga je klical z najsajšimi imeni, vse zastoni, kma-
lu nam je zginil izpred oči v gozd. Ko je mrcina prišla domov, ni vedela po-
vedati, kje nas je pustila — in par ur hoda je bilo do doma. Udariti smo jo
morali "cefus" in sreča naša je bila, da se nismo obložili preveč z onim od zi-
da. Ob 11. smo že bili pri Kosaku doma. Drugi dan sva z g. Kosakom z istim
konjičkom zamudila vlak. A sedaj je bila ura, da se masčujemo nad njim za
njegove prejšnje pregrehe. Peljali nista je moral v Gornjo Sražo. Bilo je ob 5.
zjutraj, ko smo se odpravili od doma. Bilo je nad vse krasno voziti se in ogle-
dovati one lepe hričke in zidance, vse obrabeno s trto. Ko sem se poslovil z
g. Kosakom in njegovim konjičkom, sem še hodil nekaj časa peš in izpolnil
nekaj naročil. V več krajih sem videl obedovati pod jablano. V nekem kraju
sem videl otroke in piščance, vsi so zajemali iz ene skleda. Ko sem se nave-
ličal hoditi, sem vzel drugo kljuso, da me popelje do župana Klinca v Dolnji
Straži. On je pa zares postrežen oštr. Najprej da herusa, potem kosilo, in za
plačilo vas pa popelje do postaje. Potem smo se odpeljali ogledati si imenitni
Žužemberški grad, kjer se prikazujejo strahovi. Vsek, ki pride v Žužemberk,
gre najraje k Pehanovim. Tam se dobi lečmenoveček in cvček, in kar je tre-
ba zvedeti, se vse tam poišče. V enem popoldnevu so mi Pehanova mama vse
razložila. Nazaj gredeč je treba zopet pri Klincu prenočiti, ker vlaki vozijo
le enkrat na dan. Ker je pot robata in vozilek brez peresa, se silno trese, zato
moraš večkrat ustaviti. Ena postaja je na Fužini pri drugem Klincu, ko se ma-
lo pomaže, po zopet naprej.

En izlet sem napravil pa k Sv. Duhu nad Krškimi, postaja Videm. Tam sem
pa zopet imel dovolj opraviti s furengo in imel dovolj zabave. Pogodil sem
se s prijetnim možičkom da me pelje tja. Mislil, da sta on in konj enako sta-
ra. Rekel je, da naju bo vzelo par ur do tja. Šla sva zgodaj zjutraj. Prenoči-
šče sem imel ob mostu pri Savi v veliki kmečki gostilni. Najina pot je pelja-
la en čas ob Savi in potem se je zavila v stran mimo stare grajsčine in po-
tem se vije po gozdovih in vinogradih, po hribih in goščavah. Ko se mi je
videlo že vsega preveč, sem ga vprašal če ne bova še na koncu sveta. On me
je pa potolžil rekoč: Še do sredi pota nista. Jaz sem se ustrašil: nazaj ne
vem, naprej si ne upam. On pa je rekel, da počasi bova že prišla. No sledni-
čeva je prilezla do zadržljivega cilja. Kdo bi si mislil, da bom našel tam Ame-
rikanca — v osebi g. Cerovčka, ki se je vrnil pred 20 leti iz Amerike. (G. Ce-
rovček ima za ženo sestro gg. Jerneja in Louis Knausa). Žal, da so pred krat-
kim dobili vest, da je g. Cerovček že med pokolnimi. Omenjena družina je
storila vse mogoče, da pokaže veselje nad mojim prihodom. Pri odhodu sem
moral še seboj vzeti, kar nisem mogel zavžiti. Nabasali so mi poln zabojček
in vrhu tega še steklenico od zida. Zopet smo začeli pot nazaj. Jaz in stari
sva se ga bila nabrala. Stari šimej pa je bil zelo neroden pri vožnji navzdol.
Vsek klanec je stari zavril eno kolo, potem je pa še peljal konja pri udi, da
ga ni vrglo v grmovje. Jaz sem že vedel, da bova vlak zamudila. Ako sem ga
vprašal zakaj tako počasi vozi, je rekel, da mora varovati Amerikanca pred
kakšno katastrofo. To me je potolažilo. Ko prideva do Save, sva zvedela, da
je vlak že davno odšel. Drugi dan sem se spomnil, da imam kovček naložen
v živili in dobro kapljico, a glej ga cigana, na tisti robati poti se je pripeljal
eksplozija v zabojčku. Steklenica ni bila dovolj močna, da bi držala močno
kapljico in se vse se je razlilo. Vsa pisma so bila polna vina, katere sem imel
v kovčku. V Ljubljani sem prosil gospodarja, da mi mesto ene sobe dve, da
sem pisma sušil. Dšalo je kakor v kleti.

Tako sem napravil tudi izlet v Ribnico na piščalke. Tam sem dobil zelo
naklonjenega gospoda, dekana Antona Skubica. Takoj sva se počela razgova-
rjati o Ribničanih v Ameriki in jaz sem jih z vso skrbjo zagovarjal sem doka-
zoval, da so zelo dobri ljudje. Gospod mi je potrdil, da to ves aver ve o Rib-
ničanih. S tem sem se precej prikupil gospodu dekanu. Povabil me je na koi-
lo. Med obedom mi je pripovedoval, kako so hoteli Avstrijci pobrati vse zv-
nove in da so jih konecno tudi pobrali, a ko so hoteli vzeti še zneti od orgelj,
se jim je dekan ustavil. Trikrat so prišli ponje a gospod dekan je toliko časa
pisaril in pisaril na vse strani, da so jih konecno pustili. Ko sem si ogledal
vse znamenitosti Ribnice, sem jo odkuril. Vsem tukajšnjim Ribničanom naj
povem, da imajo v Ribnici vse lepo urejeno, imajo tudi Orle, ki so bili z g.
kaplanom v Mariboru na taboru, želim, da jim tukajšnji rojaki pomagata z da-
rovi.

Medtem pa je bil prišel čas za v Maribor. Zopet smo se vsi skupaj zbra-
ti val oni, ki smo potovali skupaj iz Clevelanda. Ze v četrtek 29. julija smo
bili tam. Z zanimanjem smo opazovali, kako so prihajali vsak dan posebnih vla-
ki od vseh strani. Kakšno navdušenje je vladalo pri onih, ki so prihajali in
pri onih, ki so jih sprejemali. Po mestu so se vršile dolge parade s petjem in
godbami. Vrstile so se slavnosti, petje urnebnosti živijo-klici. Tako se je vr-
šilo vse do nedelje, ko se je imela vršiti glavna parada. Že zgodaj zjutraj so
bile vse ceste polne ljudstva, vsak oddelek je imel svoj napaj, tako smo ga
tudi mi Amerikanci imeli. Vsa množica se je zvrstila v dolgo vrsto, ki se je
počela pomikati po ulicah, da se je zvrstila v sredo mesta, kjer se je vršila
velika pontifikalna masa. Pogled na to silno, pestro množico je dajal nekaj
veličastnega. Več tisoč krojev, obojega spola, vseh narodnosti, vsakovrstne
narodne noše, sploh kar si človek more misliti. Po končani slavnosti se je
vršila javna telovadba Orlov in Orlic, izmed katerih so se Francozi najbolj
odlikovali. Veliko Orlov in Orlic je bilo iz Čehoslovakije. Vse se je vršila z
največjo sijajnostjo in dnevi teh dogodkov nam ostanejo gotovo v spominu za
vedno. Vsa dežela je bila zastopana, prihajala je inteligenca, dijaštvo duhov-
ščina, trgovski in knjižniški stan. Tu so se spoznavali in spodbujali.

Po vrnitvi iz Maribora smo imeli nad vse sijajen izlet na Bled. Lepše po-
krajine je težko dobiti, kot je Bled. Na Bledu je bilo v ta namen vse okraseno,
vse v majih. Na večer je bilo jezero vse razsvetljeno. Po gladki vodni povr-
šini so odmevale krasne pesmi. Godba je igrala, streljanje in kresovi po go-
raš so pričeli, da se vrši na Bledu nekaj izvanrednega. Vse se je veselilo,
ukalo in pelo. Le nekaj jih je gledalo od strani, ter delalo razne opazke klice in
posvke na Orle, Orlice in goste. Strašno jih je jezilo, ker se je Orle že tako
povzdignil. Nič se nismo zmenili za to. Čudili smo se le, da je mogoče dobiti
na svetu take podobe "junake Sokole", ki razumejo tako izobrazbo. Gostov je
bilo sram, ki so poslušali take grde posvke. Ljudje so delali opazke: Bog nsa
varaj tisti Sokolovi! Sokoli so šli še celo tako daleč, da so goste obilavi zve-
čer zgojnice in vendar so bili tu zastopani Francozi, Čehoslovaki in Poljaki.
Naši Sokoli so se pokazali v vsej svoji "oliki".

Imel sem še razne druge izlete kakor v Beograd, Zagreb, i dr. V Beogra-
du je vse tako natlačeno, da si človek ne more skoro dobiti prenočišča. Mesto
je polno pribeglih Rusov. Mesto samo ni napravilo na me nikakega posebnega
utisa. Drugače pa je v Zagrebu. To je najlepše mesto v Jugoslaviji in to
mesto bi moralo biti popravici prestolnica Jugoslavije. Le škoda, da je tudi tu
tako veliko pomanjkanje stanovanj.

Dežela med Zagrebom in Beogradom je podobna skoro ameriški. Čudil
sem se, ko sem videl tako širne planjave obsejane s koruzo. Niti v Ohio, Illinois
nisem videl toliko njiv kot tam. Med potjo mi je neki dijak pripovedoval, da
je Slavonija izvrstna dežela za pridelovanje koruze. Letina je bogata
kazala, posebno sadja je bilo veliko, orehi so kazali najboljše. Dosti bode tu-
di šilovčka, ker so češplje prav fino obrodile.

Bil sem tudi v Kamniku na Gorenjskem in sem tam iskal v sodnji neke
vknjižbe za nekatere tukajšnje rojake. Čudno je, da kamor greš slišiš drugačo
govorico, da le voda teče vmes, pa že imajo ljudje drugačen "delektion". Saj
smo tudi v Clevelandu z vseh vetrov skupaj nanašeni, pa se vendar razumemo
eden drugemu. — Izlet smo bili napravili tudi na Smarno goro, kjer imel č. g.
Janez Kalan armado dekliške družbe, okrog 100 članic z banderi.

Na Založni Gori je bil moj zadnji shod. To je moja fara in dom. Na Vel.
Smarnem sem imel tukaj zbirališče nekdanjih prijateljev. Bilo je ves dan polno
zabave. Sporočila jemati in dajati je bilo treba ves dan. Ljudje doma silno že-
le slišati o svojih prijateljih, silno jih razveseli še tako mala stvarca. Veseli
so, ako dobe od vas pozdrave, da vedo, da niste pozabili nanje. Oni, kateri
imate svoje doma, ne pozabite jih podpirati, oni niso preskrbljeni tako kot
smo mi tukaj. Mi smo srečni, da smo tukaj, oni so pa tako nesrečni. Koliko
so pretrpeli med vojno doma, tega gorja ne bodo še tako kmalu pozabili.

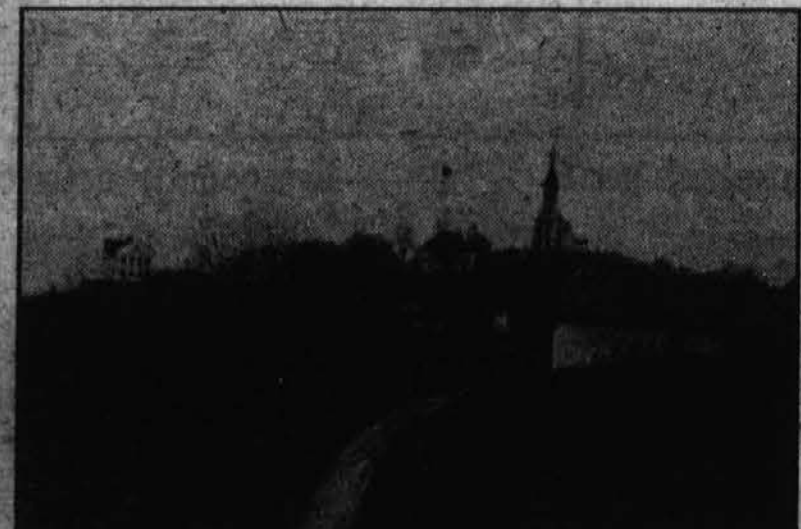
Pred odhodom sem šel še s predsednikom Orlov na shod v Škofjo Loko.
Tam sem videl lepe uspehe, teh naprednih in zmernih fantov.

Orli in njihove ideje naj uspevajo, so najbolj zdrave za mladino, za starše
in za državo. Vse kar je dobro za narod in napredek Orle oči. Mladenci se iz-
obrazuje, se krepi, uči dobrega in postane moder in zmoežen za vsako družbo.
Tako tudi dekleta. Starci pa uživajo polno veselja, ker imajo zabavo in vedo,
da njihovi otroci so v dobri, pošteni družbi.

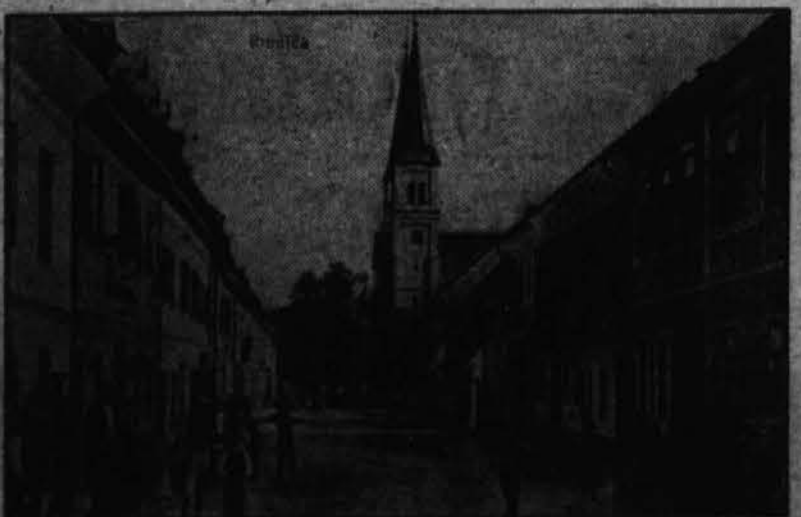
Vsega tega sem se prav dobro prepričal in je tako kot sem tukaj poročal.
Pri tem nimam ničesar iskati, da bi drugače pisal, kot je v resnici.

Gora Sv. Jošta na Gorenjskem.

Sv. Duh nad Krškimi

Ribnica

VELIKA RAZPRODAJA

vsega blaga se prične dne 21. decembra, 1920.

Sedaj se vam nudi lepa prilika, da si nakupite vaše potrebščine po zelo nizkih cenah. Vse blago v trgovini bomo prodajali tako nizko, da vas bodejo naše cene gotovo zadovoljile. Pridite ter se prepričajte sami.

Ženski sweatri		Ženski slip-over sweatri		Sweatři za deklíce		Mali sweatři	
Prej \$7.00—\$7.50, sedaj \$4.90		Cena \$7.50—\$7.75, sedaj \$4.90		Prej \$3.25, sedaj \$2.45		MERE OD 1 DO 3 LETA	
Prej \$8.25—\$8.75, sedaj \$6.50		Cena \$8.25—\$8.75, sedaj \$5.25		Prej \$3.90—\$4.25, sedaj \$2.95		Prej \$1.35, sedaj 95c	
Prej \$9.75—\$10.00, sedaj \$8.25		Cena \$10.50, sedaj \$7.50		Prej \$4.50—\$4.75, sedaj \$3.65		Prej \$1.85—\$2.00, sedaj \$1.65	
Prej \$13.00—\$13.75, sedaj \$9.00		Cena \$12.00, sedaj \$8.25		Prej \$5.25—\$5.50, sedaj \$4.25		Prej \$2.15—\$2.35, sedaj \$1.75	
				Prej \$6.90—\$7.60, sedaj \$5.75		Prej \$2.50—\$2.75, sedaj \$1.90	
Ženske žametaste suknje		Ženske volnene suknje		Suknje za deklíce		Suknje za dečke	
Cena \$38.00, sedaj \$29.00		OKRAŠENE S KOŽUHOVINO		Cena \$6.75, sedaj \$4.85		MERA 1 DO 4 LET	
Cena \$39.00, sedaj \$31.00		Prej \$22.75, sedaj \$16.50		Cena \$8.00, sedaj \$6.25		Prej \$4.50, sedaj \$3.25	
Cena \$46.00, sedaj \$35.00		Prej \$27.00, sedaj \$19.50		Cena \$9.50, sedaj \$7.25		Suknje za dečke	
Cena \$54.00, sedaj \$45.00		Prej \$29.75, sedaj \$20.50		Cena \$11.75, sedaj \$8.95		MERA OD 6 DO 14 LET	
Cena \$65.00, sedaj \$49.00		Prej \$32.95, sedaj \$25.50		Cena \$14.50, sedaj \$11.50		Prej \$6.00, sedaj \$4.50	
Cena \$69.00, sedaj \$54.00		Prej \$33.00, sedaj \$26.00		Cena \$17.00, sedaj \$13.75		Prej \$7.75, sedaj \$6.25	
Cena \$72.00, sedaj \$59.00		Prej \$37.50, sedaj \$29.00		Cena \$18.50, sedaj \$14.50		Prej \$8.90, sedaj \$7.25	
Cena \$78.00, sedaj \$62.00		Prej \$48.00, sedaj \$34.50		Cena \$24.00, sedaj \$19.75		Prej \$13.00, sedaj \$10.75	
Cena \$96.00, sedaj \$68.00		Prej \$57.00, sedaj \$42.75		Cena \$29.00, sedaj \$21.00		Prej \$18.00, sedaj \$14.50	
Sweatři za dečke		Moški sweatři		Moške flanelaste srajce		Ženske flanelaste nočne srajce	
Prej \$2.25—\$2.50, sedaj \$1.90		Cena \$3.25—\$3.75, sedaj \$2.65		Prej \$2.00—\$2.35, sedaj \$1.75		Cena \$2.35, sedaj \$1.69	
Prej \$3.25—\$3.75, sedaj \$2.75		Cena \$4.25—\$5.00, sedaj \$3.25		Prej \$3.00—\$3.50, sedaj \$2.35		Cena \$2.65, sedaj \$1.89	
Prej \$4.90—\$5.25, sedaj \$4.25		Cena \$8.50—\$9.00, sedaj \$6.90		Prej \$2.75, sedaj \$2.15		Cena \$2.90, sedaj \$2.35	
Prej \$6.50—\$6.90, sedaj \$5.25		Cena \$9.50—\$10.00, sedaj \$7.75		Prej \$4.00, sedaj \$2.90		Cena \$3.15, sedaj \$2.50	
Prej \$5.50—\$5.90, sedaj \$4.65		Cena \$12.00—\$13.00, sedaj \$9.75		Prej \$4.50, sedaj \$3.45		Cena \$3.65, sedaj \$2.65	
Ženska krila (kiklje)		Ženske volnene obleke		Ženske svilene bluze		Ženske voile bluze	
Cena \$6.50, sedaj \$4.90		Cena \$22.50, sedaj \$16.90		Cena \$5.75, sedaj \$4.65		Cena \$1.25, sedaj 95c	
Cena \$7.50, sedaj \$5.50		Cena \$24.75, sedaj \$18.50		Cena \$6.00, sedaj \$4.95		Cena \$1.50, sedaj \$1.15	
Cena \$8.50, sedaj \$6.50		Cena \$26.50, sedaj \$19.75		Cena \$6.90, sedaj \$5.35		Cena \$1.65, sedaj \$1.25	
Cena \$10.75, sedaj \$8.50		Cena \$32.00, sedaj \$22.75		Cena \$8.00, sedaj \$6.75		Cena \$2.00, sedaj \$1.35	
Cena \$13.50, sedaj \$11.00		Cena \$35.00, sedaj \$26.00		Cena \$8.90, sedaj \$7.25		Cena \$2.65, sedaj \$1.90	
Cena \$14.75, sedaj \$11.50		Cena \$43.00, sedaj \$31.00		Cena \$9.75, sedaj \$8.25		Cena \$2.85, sedaj \$2.25	
Cena \$16.50, sedaj \$12.00		GINGHAM OBLEKE PO ZNATNO ZNIŽANIH CENAH		Cena \$11.00, sedaj \$9.50		Cena \$3.25, sedaj \$2.40	
Cena \$18.00, sedaj \$13.75				Cena \$15.00, sedaj \$11.00		Cena \$3.75, sedaj \$2.90	
Volneno blago		Gingham za obleke		Gingham za predpasnike		Kape za dečke	
Cena \$1.25—\$1.35, sedaj 75c		Cena 50c —65c, sedaj 32c		Cena 35c, sedaj 21c		Cena \$1.25, sedaj 95c	
Cena \$1.45—\$1.75, sedaj \$1.20		Percalé		Cena 30c, sedaj 16c		Cena \$1.50, sedaj \$1.25	
Cena \$2.75—\$2.90, sedaj \$1.90		Cena 55c, sedaj 25c		Kotenina		Cena \$1.85, sedaj \$1.39	
Cena \$3.00—\$3.25, sedaj \$2.15		Cena 50c, sedaj 21c		Cena 50c, sedaj 29c		Moške kape	
Cena \$3.50—\$3.75, sedaj \$2.65		Flanela		Cena 40c, sedaj 23c		Cena \$1.50, sedaj \$1.15	
Cena \$5.25, sedaj \$3.90		Cena 55c, sedaj 30c		Cena 28c, sedaj 16c		Cena \$1.85, sedaj \$1.45	
Obleke za dečke		Moške praznične srajce		Moško spodnje perilo		Cena \$3.50, sedaj \$2.90	
Cena \$5.75, sedaj \$4.50		Prej \$2.35, sedaj \$1.75		Cena \$1.25, sedaj 85c		Cena \$7.75, sedaj \$6.50	
Cena \$6.75, sedaj \$4.90		Prej \$3.00, sedaj \$2.25		Cena \$1.65, sedaj \$1.15		Cena \$14.00, sedaj \$10.50	
Cena \$7.90, sedaj \$6.00		Prej \$4.25, sedaj \$3.25		Cena \$2.75, sedaj \$2.00		Ženske kimonas	
Cena \$10.50, sedaj \$8.25		Prej \$6.00, sedaj \$4.50		Cena \$3.75, sedaj \$2.85		Cena \$1.50, sedaj 95c	
Cena \$12.70, sedaj \$9.85		Prej \$6.75, sedaj \$5.50		Cena \$3.90, sedaj \$3.15		Cena \$2.00, sedaj \$1.65	
Cena \$15.00, sedaj \$11.90		Prej \$10.00, sedaj \$7.90		Cena \$4.50, sedaj \$3.65		Cena \$2.90, sedaj \$2.15	
Cena \$21.00, sedaj \$15.75		Prej \$12.00, sedaj \$8.50		Žensko spodnje perilo		Cena \$4.00, sedaj \$2.95	
Zimska odeja (kovtri)		Zimske deke (plahte)		Brisače (towels)		Cena \$7.75, sedaj \$6.50	
Cena \$18.00, sedaj \$14.25		Cena \$3.50, sedaj \$2.65		Cena 35c, sedaj 23c		Cena \$14.00, sedaj \$10.50	
Cena \$13.75, sedaj \$10.90		Cena \$2.90, sedaj \$2.45		Cena 50c, sedaj 37c		VSE ŽENSKÉ NOGOVICE PO ZNIŽANIH CENAH	
Cena \$12.00, sedaj \$8.90		Cena \$7.00, sedaj \$5.90		Cena 70c, sedaj 53c		Prej \$1.00, sedaj 75c	
Cena \$10.50, sedaj \$7.90		Cena \$11.25, sedaj \$8.75		Cena \$1.00, sedaj 79c		Prej 75c, sedaj 49c	
						Prej 50c, sedaj 37c	
						Prej 25c, sedaj 16c	
						NOGOVICE ZA FANTE IN DEKLICE	
						Cena 50c, 35c	
						Volna v štrénah	
						Cena \$1.25, sedaj 90c	
						O. N. T. in C. M. C. cotton	
						10c	
						Črn in beli sukanec (cviren)	
						150 yardov 8c	

Se mnogo drugega blaga bode na tej razprodaji katero ni v tem oglasu označeno radi pomankanja prostora.

6129 St. Clair-Av.

J. STAMPFEL

6129 St. Clair-Av.